

Lapunk példányonkénti árusításának teljes bevétele az aradi Kossuth-szoboré.

Tizenhatodik évfolyam. 232-ik szám.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VEDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6 hasábon petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauer József.

Csütörtök, október 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelők: A jövő legfontosabb kérdése. Beszélgetés Axentiovel. Hogyan bántak a magyar önkéntesekkel Polában? Nyílt levél Zichy Nándor grófnak. Közbiztonság a Lankaságban. Miért lesz novemberben nagy előléptetés? Orfeumok a javulás útján. A meggyilkolt tejeskecsis. Maleno Vincenzo. Váltóhamisító főhadnagy. Agyonlőtt állattenyésztési felügyelő. Botrány a Nemzeti színházban. Tárcs: Toussaint bácsi bossúja. Irta: Victor Garion. Regény-Csarnok: A karvalyok vére. Irta: Theuriet André.**

A jövő legfontosabb kérdése.

Budapest, október 9.

A vám és kereskedelmi szerződések foglalkoztatják most a politikai világot. Kiváltképpen nálunk Magyarországon minden képviselőjelölt beszédében nagy tért foglal el e fontos kérdés. Soha nem játszottak még a gazdasági kérdések oly fontos szerepet, mint most. Mindamellett a programbeszédekben hangoztatott gazdasági elvek csak nagy általánosságban érintik ezeket az igen fontos állampolitikai kérdéseket. Részletekről, a melyek tulajdonképpen a kérdés magvát alkotnák, szó sincs. Talán a felelősség érzete, avagy a nehéz megoldás, a melyek e kérdések

részletes fejtegetésével összefüggnek — riasztja vissza a politikusokat bővebb, alaposabb nyilatkozattételtől. Ugyanis minden politikus érzi, hogy fontos esemény előtt áll Magyarország, midőn az elé az alternatíva elé állítatik, hogy vámegegyezés, avagy önálló vámterület alapján keresse jövő boldogulását. Mindenesetre figyelemreméltó, hogy a vezető politikusok — kiknek fejtegetései a közvélemény előtt sulylyal bírnak, a gazdasági különválás eszméjét nem utasítják el maguktól, hanem azt hangoztatják, hogy a vámközösség fenntartását a várható előnyök és hátrányok lelkiismeretes mérlegelésétől teszi függővé. Mialatt ez nálunk történik, Ausztriában is különböző hangok emelkednek a kereskedelmi és vámügyi politikáról, melyek azonban semmiféle tekintetben ki nem elégíthetnek bennünket.

Szükséges, hogy e különböző nézetek igazát közelebbről megvizsgáljuk. A mi vámközösség, vagy az önálló vámterület kérdését illeti, logelőszerű is áll az, hogy a vámközösség megszakitását nálunk sohasem fenyegetésképp, hanem két okból hangoztatják. Először, hogy kifejezzék, miképpen Magyarországnak elvitáztatlan joga van ahhoz, hogy gazdasági és kereskedelmi politikáját teljesen függetlenül és önállóan szabályozza s másodsor, hogy az Ausztriával eddig fennállott vámegegyezés barátainak és ellenségeinek minden kétségét eloszlassák afelől, hogy ennek az uniónak

a fenntartása egyedül és tisztán attól függ, vajon sikerül-e az ország gazdasági érdekeit teljesen érvényre juttatni. Ezeknek a momentumoknak említése nem akart fenyegetés lenni és ha Ausztriában sem félnek ettől, annál jobb, mert akkor mindkét fél annál elfogulatlanabban és tárgyilagosan fog a kölcsönös követelések és kívánságok felett határozni.

Ami most az autonóm vámtarifát illeti, annak megalkotásánál azokra a tapasztalatokra kell támaszkodni, melyek az elmúlt évek alatt az érvényben álló vámtételeket elérték, ezenkívül tekintetbe kell venni az idegen államok kereskedelmi politikáját. A behozatal és kivitel megváltozott viszonyai rögtön megmutatják, mennyire képes a belföldi termelés a külföld szükségletét kielégíteni, mennyire sikerült annak a határokon kívül tért hódítani. Ma minden oldalról kedvező eredményre jutunk, akkor mondhatjuk, hogy vám és kereskedelmi politikánk helyes alapokra van fektetve és nem kívánunk változtatást. Ha pedig az eredmény kedvezőtlen, akkor a reform szükségessége magától mutatkozni fog, ha megvizsgáljuk a monarchiának az 1895—1900 években a vámközösség alapján a külkereskedelem terén elért eredményeit, akkor arra a következtetésre jutunk, hogy mezőgazdaságunkat a külföld versenye úgy a behozatal, mint a kivitel terén érzékenyen érinti, míg az ipar

TÁRCA.

Toussaint bácsi bossúja.

Irta: Victor Garion.
(Franciából.)

I.

Toussaint bácsi a Rue Caumartin egy gondosan butorozott, de kissé szűk szobájában lakott. A szerényen és visszavonultan élő aglegény teljesen meg volt elégedve a kis helyiséggel és csaknem minden idejét ott töltötte, noha a legelőkelőbb világ szalonjaiban forogóhatott volna. Toussaint bácsi ugyanis gróf volt s a Rouvre-márkik régi családjából származott.

Elete módját Dupont-Jeannet-ék, kedves rokonai hibáztatták legkevésbé.

Örömmel figyelték az aggastyán szerény szokásait s ezt érthetőnek találták azok, akik tudták, hogy az öregnek nincs más örököse, mint még a nővére, Fabiani gróf gazdag özvegye.

— Az nem számít, — mondák maguk közt Dupont-Jeannet-ék, — hogy a vagyon a nőtestvérré marad. Ez különben sem valószínű, mert mi az egyedüliek vagyunk, — akikkel a gróf érintkezik. Inkább ráuk férne az a milliócska.

Igy számítva, Dupont-Jeannet-ék szerető gondoskodással vették körül Toussaint bácsit. Hetenkint egyszer meghívták ebédre. Ilyenkor válogatott ételek kerültek az asztalra, az öreg urat elhalmozták figyelmességük jeleivel és minden áron arra törekedtek, hogy boldogan, megelégedetten térjen haza.

A jó aggastyán nagyon meg volt hatva és úgy látszott, nincsen a világon más barátja, mint az unokahuga és öcsöce.

Igy volt addig a napig, mikor Dupont-Jeannet egy hasznos ígérő spekulációba akart kezdeni s az öregtől egy kis „előleg”-et, tízezer frankot kért, amire ezt a váratlan feleletet kapta:

— Kedves unokaöcsém, te — fájdalom — súlyosan csalódtál. Hogy távol élek a nagyvilágtól, az nem fősvénységből, vagy szerénységből történi, hanem mert tönkrementem. Magam is spekuláltam s elvesztettem egész vagyonomat — az egészet... érted?! Alig tudtam egy kis tőkét megmenteni, amelyből végig tengessem az életemet. Es ha a nővérem, Fabiani grófné előbb meg nem hal — ami valószínű, mert sokkal fiatalabb — akkor bizony nagyon szegényen válok meg az életből; azzal az egyedüli vigasszal, hogy a te barátságodat, meg a jó Dupont-Jeannet asszonyét élveztem.

Ettől a perctől kezdve Toussaint bácsi többet nem hallott a rokonairól. Nem keres-

ték föl már aztán a Rue Caumartin kis szobáját, sőt meg sem hívták többé. Az elhagyatottság mélységes csöndje borult az öreg emberre, aki gyakran mondta magában mizantropóráiban:

— Dupont-Jeannet-ék is szépséges példái az emberi önzésnek! Milyen próbák is a szegénység! Megtanít az emberek szívének alapos ismeretére! Tulajdonképpen nem is bánom már, hogy tönkrementem! Ha váratlan módon ismét gazdag lennék, ki tudja, minő hizelgésekkel csapnának be megint ezek a drágálatos rokonok.

S a Toussaint bácsi monológja itt véget ért egy megvető vállvonogatással.

II.

Mint hogy e világon a váratlan dolgok esnek meg leggyakrabban, meghalt Fabiani grófné, hátrahagyott három milliót s az aggastyán a természet minden törvénye ellenére örököse lett a fiatal özvegynek, ki halála előtt rövid idővel általános örökösévé tette. Megesett az is — de ez már nem váratlanul — hogy Dupont-Jeannet-ék föltűntek a látóhatáron; a részvénytulajánítás ürügye alatt meglátogatták Toussaint bácsit és bánatos arccal vizsgálták őt.

Tetől-talpig feketében voltak és keservesen siratták Fabiani grófnét, akit sohasem ismertek.

a konkurenst a külföldön eredményesen győzi le, külföldön pedig tért hódít. Ha egy lépéssel tovább megyünk, úgy találjuk, hogy ez az alakulás az árak értékénél is mutatkozik, hogy a mezőgazdasági termények mindig megtartották ár-hanyatló sajátságukat, míg előállítási költségük a legkevésbé sem változott, ellenben az ipar legtöbbször előnyös konjunkturák között érvényesült. Ha mindezeket tekintetbe vesszük, arra a következtetésre jutunk, hogy a leghelyesebb kereskedelmi politika az autonóm vámtarifa megalkotásánál nagyobb védelmet biztosítani a mezőgazdaságnak — annál is inkább, mivel Németország vámpolitikájának megváltozása folytán kivitelünk esélyei gyöngültek.

Egészen másképp áll azonban a dolog az iparral. A tapasztalatok örömdetesen igazolják, hogy az idegen ipar nem tud olyan mérvben hozzánk betolakodni, mint a mezőgazdaság. Az ellen azonban erőiesen védekezünk kell, hogy a mezőgazdasági termények vámtarifájának emelkedése folytán kompenzáció gyanánt az iparcikkek vámtételeit is fölemeljék, akár van arra szükség, akár sincs. Mi méltányosan formulázzuk követeléseinket: racionális védőpolitikát követelünk összes terményeink számára, a mely azonban a a külfölddel való kereskedelmi kötésekre is nyitva hagyja az utat, de Ausztria iparjának javára nem akarunk elviseletlen terheket elvállalni. Magyarország nincs abban a helyzetben, hogy csak azért, hogy Ausztria beleegyezését az agrárvámok behozatalára megnyerje, külön árt fizessen és áldozatot hozzon.

POLITIKAI HIREK.

Választási küzdelmek a szászok között. A brassói választásról mai számunkban már hírt adtunk. Az eredményt az elnök a hajnali órákban hirdette ki, amely szerint az első kerületben Korodi Lutz szász jelölt 646 szavazattal Vajna Gábor szabadelvű 477 szavazata ellené-

Talán csodálatosnak fogják találni, hogy Du Rouvre gróf a hízegő párt tárt karokkal fogadta, ahelyett, hogy kidobta volna. A jó bácsi szerepét nagyon természetesen játszotta, e képpen szólván hozzájuk:

— Ti vagytok mátol fogva az én egész családom! A magánosság nyomaszt, tehát nálatok akarom napjaimat lemorzsolni és minél több jót tenni. Segítségemre leszték ebben, ugyebár?

A hálaérzés fölzudulásával ragadták meg Dupont-Jeannet-ék a bácsi mindkét kezét, meghatottan csókolták és könyeiket hullatták rája.

Aztán visszavonultak, szinte elkábulva az új, váratlan szerencsétől.

Az örömiük azonban gyorsan véget ért volna, ha tudják, hogy a gróf, aki távozásuk után kárörvendő mosolylyal dörzsölte a kezét, fölkiáltott:

— Menjetekek csak, drága gyermekeim, menjetekek! Nem sejtítekek, hogy áll bosszút Toussaint bácsi!

III.

Rouvre gróf elköltözött egy másik lakásba, mely a Rue des Bons Enfants egyik csöndes polgári házban volt, ugyanazon az emeleten, amelyen rokonai laktak.

Együtt élt velük.

De ahelyett, hogy a háztartását kibővítette volna, még szerényebbé tette, rokonainak nagy bámulatára, sőt bosszuságára, mert, — hogy

ben képviselővé választott. Míg a második kerületben Hintz Ernő szász 309 szavazattal győzött Réthy Jenő szabadelvű 252 szavazattal szemben. A választást erős szász izgatások előzték meg. Itt épp úgy, mint Nagyszebenben a folyó hó 3-iki választásánál, ahol pedig a magyar érzelműek mindent elkövettek a szász jelölt elbuktatására. Többi gyűlést is tartottak itt, amelyek egyikén egy aradi uri ember: B. K. nagyhatású beszédet tartott, figyelmeztetve a választókat arra, hogy a szász képviselők magatartásának nincs célja, s nekik valamelyik párthoz kellene csatlakozni, erre természetesen legalkalmasabb a szabadelvű párt. Figyelmeztette azután a választókat az államnyelv tisztelgésben tartására s kérte őket, hogy minden érintkezésükben a magyar nyelvet használják. A választás azonban, mint ismeretes, mégis a szászok győzelmével végződött.

A főlegyházi választás. A főlegyházi választás eredményét ma reggel egy negyed 5 órakor hirdette ki a választási elnök. E szerint:

Holló Lajos kapott	734
Buzáth Ferenc	402
Mezőfi Vilmos	83

szavazatot.

Vagyis Holló Lajos lett 249 abszolút többséggel Főlegyháza képviselője.

Beszélgetés Axentievel.

(A néptribun leleplezése.)

Arad, október 9.

A szabadságharc lezajlása óta még nem akadt újságíró ember, aki Axentie Severut, a forradalomnak eme rémalakját, meginterviewolta volna.

Miután egy ilyen alkalomból keletkezett párbeszéd a provokálót semmire sem kötelezi, a dolognak csak az érdekességét tekintve, én, mint a románokkal való őszinte barátkozás utörésének egyik híve, a múlt hóban felkerestem Axentie Severut brassói házikójában, a tábla-utca 10-ik szám alatt. Es nem hiába. Mert Axentie olyan nyilatkozatot tett, melyek a magyar közvéleményt — minden valószínűség

meg ne sértsék, életmódjukban alkalmazkodniok kellett az öreghez. S így minden fölöslegest megvontak maguktól.

— Mikor olyan sok szerencsétlen van, — mondta az öreg, akit új vagyona jószívűségre hangolt — bűn a fényűző élet; szükség van itt-ott a nélkülözésre, hogy a szegényeknek ad-hassunk!

— Teljesen igaza van, kedves bácsi, — felelt Dupont-Jeannet, — aki magában szitkozódott.

De annál inkább kiöntötte a szívet, mikor nejevel egyedül maradt.

— Türelem, — szólott — ennek az életnek is vége lesz egyszer! Az öreg zsugori majd csak elpatkol! Akkor aztán kétszeres kárpótlást veszünk a szűkölködésért.

Csak az aggasztotta Dupont-Jeannet-éket, hogy Toussaint bácsi sokszor magához hívatta meghatalmazottját, valami Fabrier nevű pocakos urat, akivel óraszámra visszavonult a szobájába.

— Mi az ördögöt koholnak ezek? — mondta a férj.

— Biztosan végrendeletet csinál a vén salabakter.

— Persze! Hogy is nem jutott mindjárt az eszembe!

Ebben meg is nyugodtak.

Egy reggel, néhány hónappal Toussaint bácsi odaköltözése után, Dupont-Jeannet a legnagyobb fölháborodással szorongatta kezében

szerint — egy új és áldásosabb irányba fogják indítani.

Hosszas beszélgetés után így szóltam hozzá:

— Uram! Kérem, feleljen nekem őszintén, hisz tudhatja, hogy engemet semmi egyéni érdek nem vezet, hanem csupán az a vágy, hogy az igazság felderítésével szolgálatot tessek a magyar-román ügynek, feleljen és mondja meg először is azt, hogy ki és miféle ígéretet tett a románoknak 48 előtt?

— Senki — felelt Axentie, — senki sem tett semmiféle ígéretet.

— Miért fogtak tehát önök fegyvert a magyar ellen?

— Azért, mert Pruchner nagyszebeni proklamációja mindenkit, a ki a császár hívének vallotta magát, fegyverbe szólított.

— Igaz-e, hogy mikor Kossuth Drágosi Abrudbányára békítésre küldte s mikor a békítés sikerrel járt, a románság ölelkezett a magyarokkal, csókolták egymást a nyílt utcákon és a románok magyar kokárdákat tüztek föl?

— Igaz s ámbár nekem az osztrákokra való tekintettel egy ellenzékelt kellett próbálnom teremteni, azért titokban a szívem is örült, mert a habozás nélkül való békülés ténnyében mindkét fél részéről a legnemesebb erkölcsöket láttam.

— Hogy mondhat ön ilyet, hiszen ön abban a hírből áll, hogy gyűlöli mindazt, ami magyar?

— Ez, uram, a legkegyetlenebb föltevés. Ön szeretem hazámat, tehát a magyart is, de első sorban természetesen a falumat szeretem.

— Ha ön annyira szereti a magyar hazát, hogy van az, hogy a román tulzók, kik politikai fegyverüket öntől is kölcsönözték, csupa sovinizmusból állanak?

— Uram! Hazaszeretetre csak akkor van különösebb szükség, mikor a haza veszélyben van, egyébkor az nem lehet demonstráció tárgya.

— Micsoda hazaszeretést az, mely az ön „Respus” című könyvében Erdélyt a Tiszáig Romániához akarja csatolni?

— Kérem, én e könyvben nem azt mondom, hogy Erdélyt Romániához szeretném csatolni, hanem azt, hogy a mai román fiatalság ezt vette a fejébe, azzal indokolva ábrándjait, hogy e helyek „quondam” „adnexi” kifejezéssel voltak jelölve.

— Igen, de ön ez ábrándozókhoz így szól könyvében: „Segitse őket az isten, ha minket nem segített”.

— Ugy van. De itt a fajunk erejére kérem az isten segítségét — kezdjenek bármihez — nem pedig hazám ellen. Ha e haza, mely-

az újságot, melyben egy nagylelkű emberbarát címen ez a hír volt:

„Haute Charante megye valósággal fejedelmi ajándékot kapott. A főadóhivatal pénztárába készpénzben egy milliányi összeget fizettek be, jótékony célú intézet alapítására, ahová minden hajléktalan szegényt fölvesznek. Valamennyi ott maradhat, amíg munkát nem tud szerezni. E nagyszerű alapítvány megteremtője Dupont-Jeannet ur, egy Párisban, a Sue Bons Enfants-ban lakó tőkepenész.”

A tőkepenész földre ejtette a lapot s arra gondolt, vajjon nem álmodik-e? Mert hiszen sohase adott ő senkinek egy milliót, már csak abból az egyszerű okból sem, mert sose volt annyi pénze. A reggelinél azonban a dolognak magyarázatát adta Toussaint bácsi, aki ironikus hangon így szólt:

— Kedves fiam, örömet akartam neked szerezni, mikor ezt az alapítványt a te nevedre tettem. Ne vedd rossz néven! En a háttérben óhajtok maradni; öreg vagyok már s az én napom leszallott. Te már a szülői házban megtanultad a könyörület érzését és tudom, nem ismersz nagyobb boldogságot, mint hogy ember-társaidnak hasznára légy.

— De kedves bácsi...

— Ne védekezz, ha te gazdag volnál, igazán filatrop lennél, tönkretennéd magadat a szegényekért!

— Bocsánat kedves bácsi, de...

— Azért cselekszem helyetted s a nevedben, amit a helyemen tennél, ha a tied volna,

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

nek hű fia vagyok, valamikor Carol király ellen küzdene s e küzdelemben kockára lennének téve a mi magyarországi román érdekeink, Carol ellen is fegyverbe szólítanám az én románjaimat.

— Meglepetéssel hallom öntől e beszédet, különösen, ha meggondolom, hogy önt a mai napig én magam is — engedelmet kérek — a legrosszabb hazafinak tartottam.

— Majd halálom után meg fogják önk tudni, hogy ki voltam én és hogy Enyed elpusztításáért engem semmi felelősség sem érhet.

— No uram, ez már a legzavarosabb beszéd. Az imént azt mondta ön, hogy semmiféle írománya nincs s most meg azt mondja, hogy halála után megtudják az igazat. Ezt csak úgy lehet érteni, hogy igenis, megtudják valamely iratból.

— Nem, uram, itt nincs semmiféle zavar. Amellett maradok, amit mondtam. Irataim nincsenek, csak ama sorok, melyeket Szilágyi Farkas ellen a „*Respunsban*” írtam s amelyek minden kétséget kizárva bebizonyítják ártatlanságomat Enyed elpusztítására nézve.

Azentie itt a szó szoros értelmében elrészényedett. Ez az érzékenység a lelkiismeret szava volt. Ő ezt nem hívta. Talán nem is tudott róla.

A pillanat szokatlanságát föl akartam használni s némi emfázissal kérdeztem.

— Azentie ur! Mondja meg őszintén, hivatna-e ön lenni egy magyar-román testvériségi kör eszméjének, úgy, amint én azt a vizaknai képviselőjelöltségi programbeszédemben ölvetettem?

— Örömmel üdvözölnék mindent, ami a magyarok és románok közt való jó viszonyt megteremtheti vagy előmozdíthatja.

— Még valamit kérdeznem kell öntől és pedig a legfontosabbat. Mondja meg nekem igazán, mit érzett ön akkor, mikor Csombordról látta, hogy Enyed ég, s mikor értesült, hogy az enyediakat ölik, mészárolják?

Azentie e kérdésemre kikelt a színéből s félig zokogva mondta ki azt, amiért egymagában érdemes volt hozzáutaznom. Így szóltott románul:

— Azt éreztem, amit minden becsületes ember érezni szokott a rablók és tolvajokkal szemben, a legmélyebb megvetést és utálatot. Mert azok, uram, akik Enyedet elpusztították, rablók és tolvajok voltak. Fölteheti-e valaki e világon, hogy ilyesmit a saját katonáimról mondják. Nos, uram! En pusztítottam-e el Enyedet?

— Köszönöm önnek, Severu ur, e nyilatkozatot. Nagy jelentőségű nyilatkozat ez az ön

ami az enyém. Hagyjad kérlek. Majd meglátod, milyen magasra fogsz emelkedni a közvélemény előtt.

Csakugyan, a köszönő-levelek egész esője hullott másnap Dupont-Jeannet-re. Meglátogatta ötven újságíró, lefényképezték s az életrajza minden lapban megjelent.

— Ez mind nagyon szép és jó, — mondta a feleségének, de az örökségünk egy millióval fogyott.

Toussaint bácsi pedig nem állott meg az útjában, sőt még szabadabb folyást engedett az unokaöccse pszeudó-jótekonyságának. S az új filantrop akarata ellenére közkönyvtárak, templomok, erkölcsös egyesületek, árva és szegényházak alapítója lett. Alapított, anélkül, hogy tudta volna, kórházakat, alapítványokat tett és építtetett éjjeli menedékhelyeket. Mindez egy második milliót nyelt el.

— Remélem, nem panaszkodik, — mondta a bácsi nevetve. Nyilvános jótévőt csinálok belőled! Roppant híres leszel.

IV.

Végre meghalt Toussaint bácsi.

— Legfőbb ideje volt már! — mondotta a két örökös. — Két milliót, amelyek nekünk ugyancsak jól estek volna, bolondul eltékozolt; de szerencsére maradt még egy millió.

Fölbontották a végrendeletet, annak ez volt a tartalma.

„Mint hogy ismerem az unokaöccsém, Dupont-Jeannet önzetlenségét és mert ő

szájából. Köszönöm, a magam és a magyar sajtó nevében.

Azentie szinte toporzékolva rikácsolta:

— Kérem, én nem akarok többé az újságokba kerülni. Előre mondom önnek, hogy ha ön akármit is ír, én azt mind meg fogom cáfolni. (oi revoca.)

— En pedig nem tehetek egyebet, mint azt, hogy megírom a valót és azt, hogy ön mindazt meg fogja cáfolni.

Az interview a 81 éves öreg emberrel háromnegyed óráig tartott.

Azentienek egy rokonszenves hóbortját is föl kell itt jegyeznem.

Utóbbi időkben, mikor már elszegényedett a hírhedt népvészér, el szokott járogatni a gazdagabb román urakhoz egy-egy kis kölcsön pénzért. Különösen a balázsfalvi urakat kereste föl gyakran és pedig annyira gyakran, hogy ezek egy naptól kezdve minden pénzkölcsönt megtagadtak tőle.

Azentie ezért nagyon megharagudott s úgy állott boszút a balázsfalvi urakon, hogy maga mellé vette a helybeli cigánybandát s eszeveszett tüzzel és magyaros szilajssággal huzatta ez urak ablakai alatt a Rákóczi-indulót.

A népvészér nejét Eufrosinának hívják s olyan egészséges és jól megtermett asszony, a ki 10—12 gyermeket egész könnyű szerrel ajándékozhatott volna Azentie Severnek, az ő óriás természetű férjének. De az asszony kegyetlen volt. Ezt mondta nekem Azentie:

— Igen, uram, fájdalom, sohasem volt gyermekünk.

Es mikor távozásra került a sor, így szóltam az asszonyhoz:

— Kezeit csókolom. *Solyomossy Elek.*

TÁVIRATOK.

Az olasz királyi pár utja.

Milano, október 9. A királyi pár a nevezetességek megtekintése után megjelent a palota erkélyén és megköszönte a palota előtt összegyűlt lakosság ovációját. Este 7 óráig díszes ebéd volt. A lakoma után a lakosság fáklyamenetet rendezett, a mely alatt több zenekar a király-indulót játszotta a közönség élénk tetszése mellett. A királyi pár ismételt megjelent az erkélyen, hogy megköszönje az ovációkat.

egyáltalán nem vágyván a vagyona — többször kérte, hogy azt az általános nyomor enyhítésére fordítsam: azt hiszem, belső öhajásának teszek eleget, ha vagyonomnak egész megmaradt részét egy hasznos társadalmi alapítványra hagyom. Tudtára adom tehát ezt az utolsó akaratomat Saint-Cypriansur-Loire hatóságának, hogy ebben a városban olcsó munkáslakásokat építtessenek a vagyonom árán. Végrendeletem végrehajtójául Fabrier urat, meghatalmazottamat nevezem meg és határozottan fölhívom őt, intézzen mindent úgy, hogy a nagy ajándék szeretett unokaöccsém, Dupont-Jeannet nevében folyósíttassék.”

Kettős sóhaj kísérte a sajátkezüleg írt végrendeletet fölvételét s a két hitvestárs egyhanguan kiáltotta:

— Tönkre vagyunk téve!

Számítottak — fájdalom — a Toussaint bácsi örökségére, azt hitték, hogy Normandiában szép kastélyhoz nagy birtokkal környezve, s Párisban hatalmas palotához jutnak, hogy végre bőségben és örömben éljenek... és most olyan siralmasan szeretőszlott az álmuk.

Annyi bizonyos, hogy Dupont Jeannet híres lett. A halála után utcát is fognak elnevezni róla.

Még a saját vagyont is elvesztette merész spekulációk következtében. S így történt, hogy egy napon kénytelen volt folyamodni, hogy segítséget kapjon azokból az alapítványokból, amelyeket ő maga tett.

Vilmos császár és a berlini főpolgármester.

Berlin, október 9. Kürschner főpolgármesternek és Hoffmann városi építészeti tanácsosnak a császárnál való kihallgatásáról a reggeli lapok a következőket jelentik: Hétfőn délután a polgármester a polgári kabinetirodától táviratot kapott, a melyben felszólították, hogy Hoffmann városi építészeti tanácsossal jelentkezék kihallgatásra. A császár Lucanus, a titkos kabinetiroda főnöke jelenlétében fogadta a főpolgármestert és az építészeti tanácsost, több függő építészeti és forgalmi kérdést vetett fel s szóba hozta Kaufmann ügyét is. A főpolgármester elmondta, hogy milyen helyzetben van a városi közigazgatás. A császár éppen oly barátságosan bucsuzott el a főpolgármestertől és az építészeti tanácsostól, mint a hogy fogadta őket.

Hogyan bánnak a magyar önkéntesekkel Pólában?

(Emberkínzás ő Felsője sászlaja alatt.)

Arad, október 9.

Egyik fővárosi lap hasábján hajmeresztő dolgokat mond el ma egy Pólában szolgált magyar tengerész-önkéntes arról a bánásmódról, melyben a magyar fiukat a haditengerészetnél részesítik. A közleményből reprodukáljuk a következőket:

Mi mérnökök és műegyetemi hallgatók, a kik a haditengerészetbe vonultunk be tanulni és szolgálni, sohasem hittük volna, hogy lehetséges legyen művelt magyar fiatalokkal oly lealázó, minden önérdéket tipró módon bánni, mint velünk történt.

Kilencven egy éves önkéntes közül ötven magyar szolgált mint tengerész-önkéntes, így tehát többségben voltunk. Csak végzett, okleveles mérnököket, műegyetemi hallgatókat és felső ipariskolákban vizsgázott ifjakat vesznek föl önkénteseknek a haditengerészetbe. Legtöbben ezek közül többet tanultak a tiszt uraknál. De micsoda bánásmódban részesülnek?

Év végén csak altiszti vizsgálatot tehetnek s ha megfelelnek, legfeljebb szakaszvezető rangot nyerhetnek. A legtöbb csak káplári rangot kap s hogy a törvény szellemének megfelelően tiszt lehessen, az a mi tengerészetünkönél lehetetlen.

Micsoda munkát végez az idekerült teknikus? A gép kenetelésére és tisztogatására alkalmazzák. A hajón valamely szelep ki- és becsukásához, valami csapágy kenéséhez állítják és lehet három-négy hónapig a hajón, más munkát nem kap. De igenis köteles a gépház lámpáit tisztogatni, a gépet pucolni és fényesíteni, a piszkos, olajos padlót szárazra feltürölni. Megtörtént, hogy egy altiszt a bajonetjét akarta valamelyik önkéntessel kitisztíttatni. A VI. Károly nevű hajóról két önkéntest kocsiba fogtak és egy altiszt kísérte őket, ki gunyolódva jégyezte meg, a kikkel találkozott, hogy nálunk az önkéntest teherhordásra használják. Panaszkodtak? Az önkéntesek parancsnoka még inkább nyomta őket. Teuschl sorhajóhadnagy volt ez, ki még tanúnak sem fogadta el az önkénteseket, mintha szavukat nem becsülné. Ez a minta-parancsnok nem titkolta antipátiáját az önkéntesek iránt, mondván, hogy megtorlással él a kis kellemetlenségért, a mit az önkéntesek neki újév táján okoztak. Hát mi baja volt velük? Egy altiszt, káplári rangban, kire száz önkéntes sorsa volt bízva, (maga Teuschl ur alig nézett fel az önkéntesek osztályába), elszakított az önkéntesek zsoldjából mintegy háromszáz koronát. Tehette, mert a kifizetésnél, szabály ellenére, tiszt nem volt jelen. Az önkéntesek feljelentették s az altiszt külföldre menekült. Ez az ügy állítólag sok irással és alkalmatlansággal járt, sőt valószínű, hogy a tiszt uraknak sajátjukból kellett megtéríteni a hiányzó pénzt. Lehet ezt vétkül felróni az önk-

kénteseknek? Ha ilyesmi a hadseregnél törté-
nik, a hanyag tisztet át helyezték volna, de
Teuschl sorhajóhadnagy ur megmaradt az ön-
kéntesek parancsnokának, hogy alkalma legyen
magát megboszulni.

Márciustól kezdve a legképtelenebb dol-
gokért büntettek bennünket. A ki egyszer ki-
hallgatásra került, azt föltétlenül megbüntették,
mert a parancsnok már előre megírta a bünte-
tést, úgy, hogy a védekezés egyáltalán nem
jött számba. Egy önkéntes a szolgálati szabá-
lyra hivatkozott, mire Teuschl ur kijelentette,
hogy a *szolgálati szabályzat számárság* s két
napi egyes börtönre ítélte.

Teuschl parancsnok becsületszavára kije-
lentette, hogy az év végén nagy dolgok fognak
velünk történni. Folytonosan hangoztatták, hogy
az önkéntesek közül legalább negyven fog itt
maradni második évre. E rémitgetések áldozata
egy magyar ifju, a ki alig tudván németül, a
vizsgálat napján megőrült s máig a pólai ka-
tonai kórházban az elmebeteg osztályán van.

Vizsgálatot tartottak a nélkül, hogy az ön-
kéntesek közül csak egynek is előadták volna
a teljes leckeanyagot. Mert mialatt némi elő-
adások folytak, a hajókra küldték hol az egyik,
hol a másik csapatot nyolc-tíz hétre, a hol sem-
miféle oktatásban nem részesültek. A szolgál-
lati szabályzatot egyáltalán nem adták elő, egy
káplár fölügyelete alatt egyszerűen fölolvastat-
ták. Elektrotechnikából néhány órai előadás volt
csak az önkéntesek csekély töredékének s hogy
lesz-e e tárgyból vizsgálat, nem tudtuk. Azután
pedig a legterjedelmesebben kikérdezték, pél-
dául a Marconi-féle drótnélküli táviró részletes
ismertetését is. De azért jól el voltunk készülve
s a szolgálati szabályzatot a legtöbbben szóról-
szóra tudták. Teuschl ur azonban egyszerűen
kinevette ezeket s oly dolgokat kérdezett, a
mikről könyveinkben szó sincsen, a mi az elő-
írt anyaghoz nem tartozott s a mikről az egész
esztendő alatt egy árva szót sem halottunk.

Három önkéntest buktattak meg az altszti
vizsgálaton, — mind a három magyar. A ne-
gyedik, a szegény örült, szintén magyar. Azt
a hármát még egy évi szolgálatra kötelezték, a
mi a haditengerészetnél eddig még nem törté-
nt. Mind a száz önkéntes szíve megdobbant,
midőn hallottuk, hogy Klein Frigyes társunk is
a buktak között van. Egyike volt a legkitű-
nőbb magaviseletű önkénteseknek, ki a hajók-
ról a legszebb minősítéseket kapta. A hadügyi
miniszter rendelete szerint a tisztvi vizsgálaton
megbukott önkéntesek közül is csak a rossz
és renitens magaviseletűeket nem szabadságol-
ják, de Klein Frigyest kitűnő magaviselete mel-
lett is ott akarták tartani még egy esztendőre.

A buktak még aznap délelőtt a matróz-
hadtestparancsnokhoz, Chiari sorhajókapitány-
hoz vezették: „Le az önkéntesi jelvénynyel!
Behajózni ökte rögtön a Thegethoff-ra, még pe-
dig mint földészeti matrózokat!” — rivált ez
rájuk. A földészeti matrózok dolga a surolás,
tisztogatás. A buktak kétségbeestek. Teuschl
sorhajóhadnagy magához hivatva a három sze-
rencsétlent s azt mondotta nekik, hogy Chiari
parancsnok csak beletűzelte magát a beszédbe,
baj esetén forduljanak ő hozzá. Beszéde hatás
nélkül volt — Klein Frigyes még aznap föbe-
llette magát. Utolsó sorai, melyeket egy okleve-
les gépészmérnök barátjához intézett, ezek:

„Nagyon kérlek, tudósítsd hozzám tartozó-
mat a legnagyobb kíméléssel. Szegény szüleim-
et és testvéreimet nagyon sajnálom. Sokat
reméltek tőlem, de nem sikerült. Jövőm így
tönkre van téve, nem tehetek másként. Önhi-
bámon kívül, tisztán rosszakaratból tették ezt
velem.”

A kihez a halott e levelet intézte, Teuschl
sorhajóhadnagy másnap magához hívta kihall-
gatásra. A hallottak után Teuschl elment, majd
visszatért és így szólt: „Maga velem jön”. —
Együtt távoztak. Mi történt társunkkal, nem
tudjuk.

Teuschl ur visszajött egyedül s kijelentette,
hogy Chiari sorhajó kapitány roppantul fel
van háborodva és hogy az önkéntes — okleve-
les n érnök — azért, amit neki szemébe mert
mondani, borzasztóan fog bűnhődni. Az illető
ugyan, ugymond, privátim mondotta tovább, de
felsőbb helyeken nem fogják föl privátim. Föl-
szólítja most az önkénteseket, mondják meg,
nyilatkozott-e társuk előttük véleménye felől,
mert ha nem vallják be, egyiküket sem fogják
szabadságolni.

Mi kinyi atkozattuk, hogy valamennyien
olyan véleményen vagyunk, mint említett
társunk és senki sem várta Klein Frigyes bu-
kását, társunk ellen pedig semmit sem tudunk
vallani.

— Jó, felelte Teuschl, hagyjuk tehát őt is
szaladni s hozzátette: „Ha tudtuk volna, hogy
a vizsgálat eredményének ilyen zomoru vége
lesz, inkább mind kitüntetéssel bocsájtják haza
az önkénteseket.

Lám, hogy nem volt szükséges őket meg-
buktatni. Említett önkéntestársunkat pedig sza-
ladni hagyták, szabadságolták, de előbb rever-
zálist irattak vele alá, hogy semmiféle panasz-
szal és kifogással a történt dolgok miatt föl-
lépni nem fog.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Egy katona története, színmű.
(Páros bérlet.)

Péntek: Edes otthon, bohózat. (Páratlan bérlet.)

Szombat: Edes otthon, bohózat. (Páros bérlet.)

* **Edes otthon.** Holnapután kerül bemuta-
tóra a Vígsház nagy sikert aratott vigjátéka,
melyet a Vígsházban e hó elején adtak
először. A mulattató vigjáték főbb szerepeit
Angyal, Menszáros, Bácsné, Komlósy, Garai,
László, Mezey, Girét, Nemes és Réti játsszák.

* **Cirkuszélet.** A népszínház nagy sikert
aratott operettjének betanulása már annyira
előrehaladt, hogy holnap megkezdik az össz-
próbákat. A Cirkuszélet lesz az idén az első
operett újdonság.

* **Szatyi bácsi és a menydörgő gép.** Szath-
máry Árpád halála alkalmából egy jóízű anekdotát
mondott el nekünk az elhunyt művészről egyik volt
pályatársa. Egy időben Szathmáry Árpád együtt
pályázott Kolozsvárt Mátray-Betegh Bélával, aki a
színháznak művezetője volt. Nagyon képzett, nagyon
szakértő, de szerfölött ideges ember. A próbákon
ugyszólván halálra fárasztotta a személyzetet,
mert egy-egy kevésbé sikerült jelenést megismé-
teltetett kétszer, háromszor is. Egy próbán ismét
javában dirigál Mátrai, mellette meg csöndesen, az
ő komoly, filozofus képével ül Szathmáry, a ren-
dező. Dél ismét elmúlt, a színészek oda vannak, a
szerepüket is alig tudják mondani. De azért Mátrai
csak vezényli lankadatlanul:

— Ujra! Előlről!

Egyszerre, az egyik jelenésnél, hatalmas meny-
dörgés szakítja félbe. Ingerülten kiált fel a zsinór-
padra:

— Ki van ott a gépnél? Takarodjék le!

Egy darabig csönd lett. Hanem pár perc múlva
újra elkezdett bömbölni a menydörgő masina. Má-
trai most már nem birt magával. Tüvé tették az
egész zsinórpádot. Nem volt a gépnél senki. De a
dörgés csak ismétlődött. Végre Mátrai maga rohant
fel. Hiába. A hogy lejött, a gép dörgött és dörgött
tovább. A próbát félbe kellett hagyni. Mátrai dühön-
gött és jó ideig halálra kereste azt az embert, aki
vele ezt a csinyt elkövette. Eltelt néhány év. Má-
trai akkor valami emlékkönyvet adott ki, melybe
Szathmáry is írt egy pár apróságot. Mikor a vaskos
kötetet végiglapozza Mátrai, leirhatatlan meglepés-
sel olvassa az egyik lapon a fenti történetet, mely-
ből megtudja, hogy az a rejtélyes Puck, az a meny-
dörgős Hudson kapitány, a ki őt azzal az istenverte
masinával beteggé tréfálta, nem volt senki más,
mint Szathmáry Árpád, a ki meg is írta azt a
könyvbe, szóról-szóra. Szathmáry Árpád, a ki azon
az emlékező napon ott ült vele a rendezői asz-
talnál, s a ki még segített is neki szidni azt az
akasztófára való gazembert, aki a próbát ilyen éret-
len tréfákkal zavarja. Egy hosszú zsinógot kötött a
furfangos Szatyi a két golyópisra, levezette a szuffi-
ták mellett, s a végét a zsebébe fogta. Valahány-
szor megrántotta a zsinógot, a gép eszeveszett böm-
bölést vitt véghez. Mátrai elképedve rohant Szath-
márynak:

— Te! Hát te voltál az a menydör-
gős!

— Igen, én voltam, — jelentette ki Szathmáry
kimerő higgadságával. — Örülök, hogy egyszer végre
rajöttél.

— Dehát az istenért, miért tetted ezt velem?

— Hogy miért? Hát csak, édes öcsém, leakar-
talak egy kissé szoktatni az idegességéről.

Közbiztonság a Lunkaságban.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Seprős, október 9.

Tekintetes szerkesztő ur.

Tul enyhe büntető törvényeink valóságos
ázsiai állapotokat teremtettek a Lunkaságban.
Mi sem jellemzi ezt jobban, mint a napokban
Rozvány József földbirtokos tengerijében elkö-
vetett rablógyilkosság.

Másutt is meggyilkoltak már mezőrt; de
ezen kötelességét pontosan teljesítő, becsüle-
tes, derék mezőrt meggyilkolásának oka el-
sősorban a törvények és szabályrendeletek
meg nem tartása, másodsorban oka: törvé-
nyeinknek az orgazdakkal szemben tanusított
enyhe eljárása.

Az 1886-ik évi 22 törvénycikk alapján szer-
kesztett községi szabályrendelet megtiltja a kü-
lön legeltetést. Az 1894-iki 12 tcikk körülírja
a községi legeltetés mikénti foganatosítását.
Szabályrendelet van rá, hogy külön legeltetni
nem szabad. De ki ellenőrzi ezt? Senki. Az
egész Lunkaságban, de különösen Seprősön
évtizedek óta szokás a lakosok között, hogy
este munka után lovaikat fiaikkal kivitetik az
urasági földekre legeltetni.

Ezek az éjjel kint csatangoló ifjak többen
összeverődnek s a mezőrt tilalma dacára, erő-
szakkal is ráhajtják lovaikat a birtokosság he-
reföldjére és jobb kaszálóira. A csász a tul erő
ellen nem mer fellépni, ha néha, egy-két pár
lovat zálogba tud tenni, a lovakat őrző suhan-
cok éjjel, erővel is elviszik a tanyából.

Bizton mondhatom, hogy Seprősön 100—
120 egyén 12—14 éves korától mindaddig míg
neki hasonló koru fia nincs, kora tavasztól
késő őszig, — bitangságba legeltetve — szaba-
don tölti az éjjel. Elképzeltető az ilyen ember
fogalma a tulajdonjogról, s milyen lelki mű-
veltsége lehet annak, ki soha iskolába nem
járt, s fél életét másnak tulajdonát lopva tölti.
Nem lehetne a fent idézett törvényeknek és
szabályrendeletnek megtartását elrendelni?

Nehéz a lunkai gazda és helyzete. Külö-
nösen tengeri szedés idején sok mezőrt kell
tartani, hogy a lopást meggátolják. Ezek a
kint éjjelező suhancok kocsiszámra lopják a
tengerit. Annyira elvadulnak, hogy nemcsak
az uraságok tengerijét rabolják, hanem a köz-
ségi földekről is rabolnak. Már jó előre tesznek
egy-két lövést, hogy a mezőrt onnan eltávo-
zon. Magukkal botot, vasvillát, fejszét és re-
volvert hordanak. A mostani vizsgálatnál is
egyik gyilkosnál a meggyilkolt mezőrt revol-
verén kívül, két revolvert találtak. Ha így fel-
vannak fegyverkezve, nem is lehet csudálni,
hogy a mezőrtök őket szabadjára eresztik
garázdálkodni, sőt a legtöbb mezőrt, ha meg-
látja is őket, elbukik, nehogy észre vegyék, s
más irányba megy.

A lopott tengerinek régóta tudjuk kik a
vevői, csak hogy nem lehetett bizonyítani mind-
eddig; de a csendőrség mostani vizsgálatánál
kiderült, hogy a lopandó tengerire már előre
kaptak cigarettát, dohányt pálinkát.

Kérdem tekintetes szerkesztő urtól, hogy
ha megvan a fenti szabályrendelet, miért nem
foganatosítják?

Vidékünkön sokat, és sokan lopnak. Mag-

tárcákat és pincéket feltörnek, embereket fényes nappal az uton kirabolnak, gyujtogatnak, tyukólatokat kifosztanak, nem is említve azt, hogy vadász és orvadász rengeteg sok van.

Dacára községünkben mindez ideig *csendőrség* nincsen, pedig már évekkel ez előtt megindult a mozgalom, hogy e tarthatatlan állapotokat, legalább némileg mérsékeljék az által, hogy a községbe egy csendőrség vagy legalább egy különitmény állíttassék fel. A seprősi birtokosság pedig hajlandó volna áldozatot is hozni e célra.

E helyett aztán kapta a község azt, hogy Seprős községét és a tanyákat, a vadászai, a csermői, kerülősi csendőrsőknek le kell portyásznia. De minden ilyen közös dolognak, ugy ennek is az a vége, hogy nem jut elég ideje a három órsnek Seprőst rendbetartani.

E tekintetben különben a legnagyobb elismerés illeti az összes csendőrsőket, kik hiven teljesítik kötelességüket s különösen a csermői órsparancsnok: Sarkadi Sándor, ki a legközelebbi nagy dísznólopást rövid időn felderítette, s a mostani gyilkosság felderítésénél oly ügyesen, oly körültekintő tapintatossággal járt el, hogy a tetteseket nagyon rövid idő alatt átadhatta több bűnjellel együtt a bíróságnak; dacára annak, hogy a hullán kívül más bűnjel nem volt.

Ha községünkben ilyen órsparancsok lennének, a lopások hamar felderítették, s rövid időn megszűnnének.

Hát ha még a külön legeltetés megszűntetnék, mennyire megszélidülnének az erkölcsek.

Csendőrség jöjjön el a te országod. Ez minden Lunkasági gazda fohásza.

Seprősi.

Nyílt levél

Zichy Nándor grófhoz.

(Tetemre hívás egy áldozat miatt.)

Arad, október 9.

A mai nap folyamán Budapesten egy nyílt levél jelent meg, amely mindenfelé nagy feltűnést keltett. A nyílt levél, amelynek írója „A legközelebbi áldozat” álnév alatt rejtőzött, gróf Zichy Nándorhoz van intézve és egyenesen gróf Zichy Nándort, az aranygyapjas rend vitézét, valóságos belsőtitkos tanácsost, a katolikus néppárt vezérét és Csucs István rácalmási káplánt vádolja a gyilkossággal.

A nyílt levélben, amelyben az ismeretlen szerző a Rácalmáson zászlóruddal megölt Grünberg Mór birtokos miatt valósággal tetemre hívja Zichy Nándort, ilyen részleteket olvasunk:

De nem kutatom a tetteket, hanem ezennel kimondom és hirdetem, hogy *ennek az ártatlan embernek gyilkosa ön: gróf Zichy Nándor ur, az aranygyapjas rend vitéze, valóságos benső titkos tanácsos, a katolikus néppárt vezére és az ön rágalmasági hecckáplánja: Csucs István rom. kath. káplán.*

Onök bujtották fel a becsületes rácalmási magyar népet gyilkosságra, azaz hogy nem a népet, mert a józan magyar nép nem veszi be az önök pokoli tanításait, hanem a *népnek az alját, a söpredékét.*

Az ön hecckáplánja, Csucs Istvánt, kit ott a nép jellemzően csak Csucs Pistának nevez, papi rémuralmat teremtett Rácalmáson. A lelki terrorizmus minden rémével félemlítette meg a könnyen hívő népet. Feszülettel a kezében járta be a választók házeit, a jámbor aszszonynépet rémitette, a pokol kárhozával fenyegette, ha uruk a „zsidó-pártra” merészelve szavazni. „Zsidópártnak” nevezik önök a Kossuthpártot és „zsidópecsenyének” nevezik az orozva

meggyilkolt áldozatot. „Ma még *aszünb asidó-pecsenyét!*” — ez volt a választási jelszó Rácalmáson.

„Aki a zsidópártra merészelve szavazni, annak a lelkét nem veszi be a menyország, annak a testét nem veszi be a föld, mert én *el nem temetem!*” — harsogta Csucs István rom. katolikus káplán ur. „Az ne küldje a kölykét az iskolánkba, mert azt *kiverem onnan!* Esküdjetek meg a szent feszületre, hogy az uratokat nem engeditek a zsidó Kossuthpártra szavazni!”

Ezek történtek a rácalmási választás előtt, az Urnak 1901-ik esztendejében.

De történt ott egyéb is.

Csucs Pista káplán ur nem bizott a lelki táplálék hatásában, tehát nagyobb nyomaték okáért megtoldotta azt egyéb erősítővel is. Zászlónyelnek nem a szokásos vékony fenyőfanyeleket osztogatta, hanem *erős, vastag dorongokat, tölgyfahusángokat látott el zászlóval* és ellátta hozzá a pribékjeit kellő használati utasítással. Ebben is jól kioktatta Csucs István római katolikus káplán ur, az ő kezére bizott népet!

A gyilkos szerszám tehát nem közönséges zászlónyel volt, hanem zászlóba burkolt dorong, mert a könnyű zászlónyel ütése nem szakítja be egy erőteljes ember koponyacsontját. Az a szerszám *emberölésre előkészített eszköz volt.* Az isten szolgálja erre a célra osztogatta ki.

Az ütés, amely Grünberget érte, orgyilkos szándékkal volt nekiszánva, mert ő régóta szálla volt a néppárt szemében. Ő volt az iváncsai választóknak, kik református vallásu, lánthorithatatlan Kossuth-pártiak, vezérembere és bizalmi férfja. Nem korteskedett soha, mert abban a romiatlan kerületben a Kossuth eszméinek nincsen szüksége korteskedésre, azonban ő vezette le a 84. iváncsai választót, kik mind egy szálíg leszavaztak a Kossuth-párt jelöltjére. Erre az emberre régóta fájt a foga az ön vérebeinek, lestek reá már a multkori bukás után is.

A csufos kudarc veszett dühében őrdjögött és tombolt a néppárt. De legjobban tombolt ott ön, gróf Zichy Nándor ur és dühében inzultáltatta a választási elnököt is. Nagy volt a kudarc; önt, gróf Zichy Nándort, aranygyapjas vitézt, a néppárt vezérét, most harmadszor verték meg csufosan a saját fehérmegeyi ősi fészékében! Pedig ön vezényelte a seregét, fekete táborokara élén, saját magas személyében, ugy-e gróf ur?

Abban a tomboló, böszült harcban nem véletlenül repült ki a vezényszó: „*No most már előre a zászlóruddakkal!*” Nem véletlenül álltak ott lesben, a bokrok mögött és az árákokban az est homályától fedve az ön felbujtott pribékjei. Középpárral fogadtak minden kocsit, melyen hazatérő Kossuth-pártiak ültek. Tégladarabok repültek a kocsik után. Több embert nyomorékká tettek egész életére. Egy nyolc esztendő kis leányt ugy ütött fejbe a repülő tégladarab, hogy menten szörnyet halt. A választás elnöke beszélt ezt nekem. Őt, a választás páratlan elnökét azzal fenyegették az ön emberei, hogy kifordítják a beleit.

Amíg a csendőrség és a katonaság a választás színhelyén állt, nem kezdte meg a „működését” a néppárt. Hanem mikor a fegyveres fedezet elvonult, az est homályában kezdték meg pokoli munkájukat. „*Ez a néppártra vall!*”

Az ismeretlen szerző e rettenetes részletek után így ír a néppártról:

„Onök nem népet nevelnek, hanem fené vadakat és orgyilkosokat.

Más pártnak is vannak fanatikusai, de orgyilkosokat csak az ön pártja nevel.

Az ön bérencei elvetemültebbek az anarchistáknál, mert azok világos nappal, bevallott szándékkal gyilkolnak, az ön pribékjei csak az éj homályában, orozva.

A szociálista agitátort, aki ezerszer becsületesebb ember önnél, letartóztatják, eltoloncolják, mert a népet izgatja. On gróf ur, ugyanazon érdeméért aranygyapjut kapott, pedig a nép leggonoszabb szenvedélyét ön szította fel: a vallási gyűlöletet.

Atkozzák önt a saját papjai is, mert papi és emberi voltukat kell megtagadni, a megfeszített istenembernek a képébe hazudni, szeretet helyett gyűlölség magvát hinteni ártatlan, tudatlan lelkekbe.

Ön nem a népnek atyja, hanem a *harugságok atyja.*”

Végül az ártatlan áldozatok kiontott vére mellől inti a „legközelebbi áldozat” gróf Zichy Nándort, hogy forduljon vissza vészes utjáról és tanácsolja neki, hogy élete alkonyán öltön szöröcsuhát, vonuljon kolostorba és ugy vezekeljen.

Orfeumok a javulás utján.

(A Tarka Színpad.)

Arad, október 9.

Egy érdekes művészeti hírt olvasunk a fővárosi lapokban.

Az „Otthon” hírlapíró-klub a komoly megbeszélés és mygfontolás után elhatározta, hogy egész szellemi erejével segíteni fogja a budapesti orfeumot a színészet köré vonni és írni fognak az „Otthon” kiváló írói mindenféle szellemes és igen szabad darabokat. Teljes színdarabokat, amelyeket színészek fognak előadni a brelin. Ilyenformán meg lesz mentve egy csomó kenyértelen magyar színész, meg lesz mentve Waldmann ur, az orfeumok főigazgatója és meg van mentve a magyar haza.

Ennek az orfeumi művészetnek pedig *Tarka Színpad* lesz a neve. Azért lesz tarka, mert — mint nagy megelégedéssel jelentik a budapesti lapok sokféle, irodalmi pikantériát és szabad darabot fognak rajte véghezvinni éjjeli 11 órától kezdve.

Sietnek azonban megnyugtanni azokat, a kik még adnak valamit a magyar színészet és színpad tisztességére, hogy a vállalkozás az irodalmi, művészi izlés határain belül fog dolgozni és bárha szabad és pikáns tarkaság lesz a műsoron, ez igen szellemes és ami a fő: magyar, nem — német.

Nincsen a fővárosi színház-íróknak a művészet ezen emeléséhez semmi bíráló szavuk, sőt, ugylátszik, hogy örülnek neki, mert most már itt lesz a nagy alkalom, igazi szellemes darabok írására.

Mi, az ugynevezett „jó vidék” se ágálunk tehát e nemes törekvés ellen, először azért nem, mert ugyse lenne módunkban a drágalátos tervet megakadályozni, másodsor pedig — mint bennünket megnyugtattak — a magyar színészet ezen nagy reményekre és eredményekre jogosító fejlesztését a fő- és székváros határain belül fogják kultiválni Waldmannék és az otthon mindazon írói, a kik irodalmi szállítói lesznek a Tarka Színpadnak.

A vidéket nem fogják tehát boldogítani, mit nagyon üdvös lesz betartani, mert itt a mi földünkön olyan szél fujdogál, mely az ilyen irodalmi és művészi szabadosságát már a határnál visszasöpri oda, a hol tenyésztek.

Mi tehát nyugodtak lehetünk. De mit szólnak ehhez a nagy művészi konkurrenciához a budapesti színházak?

Nem vetik-e fel a színházi részvényes urak azt az aggasztó kérdést, hogy ha az író urak

a szellemes és pikáns darabokat az — ötödik tarka színháznak írják: mit irnak az ő színházainak?

Némi reményük azonban mégis lehet a részvényes uraknak. A konkurrencia nem lesz tulságosan veszélyes. Nevezetesen azt ígérk a szerzők, hogy szabad és pikáns darabjaikkal, a melyeket a Tarka Színháznak irnak, a művészi és erkölcsi izlés határain belül fognak mozogni.

Ha ezt beváltják: a részvényes színházak nyugodtak lehetnek, mert ők ezen régen tul vannak.

Ők joggal kiáltják oda: Urak, ne menjünk lejjebb! Már eléggé lent vagyunk!

Miért lesz novemberben nagy előléptetés?

(Egy kis leleplezés.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, október 9.

Két év előtt egy rendelet jelent meg a hadügyminisztertől, mely szerint a katonai iskolából kikerülő tiszteket *nemzetiség szerint* osztják be az ezredékhez és pedig olykép, hogy a német ajku tiszteket magyar ezredékhez, magyar városokba, míg a magyar tiszteket német ezredékhez, Lengyel- vagy Bosnyákországba küldik.

Hogy ez az állapot a német tiszteknak van legkevésbbé szájukize szerint, a sok áthelyezés iránt való kérelem mutatja. Bécsben nagyon rövidesen szoktak az ilyen kérelemmel elbánni s a katonaság ellentmondást nem tűrő fegyelme hamarosan elhallgattatja a kérelmező szavát.

Az idén azonban nagyon is szokatlan jelenség zavarta meg a hadügyminiszteriumot. Egyszerre *kilencszáznegy kérelmet kapott Magyarországból: magyar ezredéktől kívánkoztak el az idegen tisztek szinte egy akarattal.*

A dolognak van előzménye is.

A próbaháboruskodás alatt történt: *Lobkowitz* herceg, hadtestparancsnok, utasítást adott az egyik magyar ezred tisztjének, aki azt nyomban tovább adta a társának:

— Azt magának kell teljesíteni. Maga kapta a parancsot, — szolt rá mérgesen Lobkovicz.

— Bocsánat, én képtelen vagyok rá. Magyarul nem tudok, s másképpen nem értenek meg a katonáim.

— Micsoda? Ulyan ezrede van a hadseregnek, amelyik képtelen a parancsot teljesíteni?!

— Ha németül kapja, igen.

— Szép kiképzés! Majd lesz gondom önökre! — szolt a herceg, az ezred német tisztjei pedig még aznap jelentkeztek ezredesüknél, hogy kérjék az osztrák honvédséghez való áthelyezésüket. Arra, hogy a magyar ezredtől elvigyék őket, számítani sem mertek, mert őt izben kapták már vissza elintézetlenül kérelmüket.

Aztán csendesen valóságos mozgalom indult meg a tisztikarban s mikor a hadügyminiszter elutasította őket, *kétszázheten* felségfolyamodvánnyal a király elé járultak.

A dologba az osztrák honvédmíniszter is beléavatkozott, a ki a nagy tisztihányban szenvedő Landwehr részére valóságos harcot kezdett az áthelyezést kérő tisztektől, a kiket a hadügyminiszter nem akart elbocsátani. Hosszas tárgyalások után — minisztertanács is volt a dologban, — végre elsimitották az ellentéteket. A hadügyminiszter *száznegyven* tisztet átenged az osztrák honvédségnek, azokat pedig, a kik minden áron ragaszkodnak a magyar ez-

redéktől való elmenetelükhöz, *rekompenzáció-képpen soron kívül előléptetik.*

Rövid időre tehát elalszik megint a tisztek nemzetiség szerint való beosztása, ha ugyan az elégedetlenek előléptetésüknél is előbbre nem helyezik kívánságuk teljesítését.

SPORT.

Maione Vincenzo.

— Az aradi vívómesterről. —

Arad, október 9.

Harmadik éve annak, hogy az olasz vívó-iskola egyik legkiválóbb mestere: *Maione Vincenzo*, a mi városunkban vívótanfolyamot nyitott. A vívás olyan sport, amelynek nemes voltát és szükségességét eléggé kifejteni nem lehet. Hogy ez a sportnem milyen fellendülést nyert Aradon *Maione* itt működése óta, arról meggyőződhattünk azokon a vívó-akadémiákon, amelyeket *Maione* nálunk rendezett.

Kevés vidéki város van olyan szerencsés helyzetben, hogy fiatalága kiképezését a vívásban olyan mestertől nyerje, mint a mi *Maionénk*. Még a fővárosi mesterek között is kevés van, aki a vívás mesterségét *oklevél* alapján tanítja. *Maionet* azonban, aki tudvalevőleg az olasz hadseregben lovassági tiszt volt, nemcsak vívómesteri diplomája, hanem személyes képességei, módszere és bánásmódja is kvalifikálják az elsőrendű mesterségre.

Maione e hó 15-én nyitja meg újból a vívótanfolyamát Aradon. Ha valaki csak némiképen is becsüli a vívás tudományát, úgy használja fel *Maione* itt tartózkodását. Olyan mester, mint a mi olaszunk, egy évtizedben egyszer akad vidéki városban.

A meggyilkolt tejeskocsis.

(Holttest a trágyadombban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 9.

Mai lapunkban már hoztunk tudósítást arról a borzalmas rablógyilkosságról, melyet Budapesten követett el *Pöttös Mihály* foglalkozás nélküli kőműves. Megölte *Kohn Lajos* budapesti tejkereskedőnek *Vitéz Mihály* nevű kocsisát, elrabolta tőle pénzét és értéktárgyait s a holttestet elrejtette.

Első pillanatban az látszott valószínűnek, hogy a gyilkos a Dunába dobta a kocsis holttestét, az államrendőrség detektívjei azonban ma a Budapest mellett lévő *Alberti* község határában *egy trágyadombba beásva megtalálták a holttestet.*

Pöttös a rendőrség előtt még most is tagadja azt, hogy ő megölte *Vitézt*, annyit mond csak, hogy *Tétény* és a budapesti-ut között találkozott *Kohnék* kocsisával, a kit személyesen régen ismert; azt is tudja, hogy azt *Vitéz Mihály*nak hívják, betértek ott egy pár pohár borra egy korcsmába, egy kicsit mulattak együtt. *Pöttös Mihály* azután eljött onnan és *Vitézt* otthagya, a ki várja vissza, mert igen jól mulat.

Hogy a kocsit miért vette magához: arra azt feleli, hogy biz ő maga sem tudja. Megvizsgálták erre *Pöttös Mihályt*. Az ingujja csupa vér, vérnyomok voltak csizmáján is. Volt a zsebében két zsebóra láncsal; később kikerült mellényéből egy pénzzel telt dőrtárca is.

A legénynek orrán veres-piros horzsolás és kezefején egy-két karcolás látható. A gonosztevő teljesen józan. Tagadta folyton a

szörnyű bünt, de mikor keresztűzbe vették, a vallatásnál elszolta magát:

— Meglehet különben, hogy ezek a tárgyak *Vitéz Mihályé*, de én nem loptam, sem azt a kocsist agyon nem ütöttem; lehet különben, hogy az a betyár részeges kocsis a Dunába esett . . .

A detektívek lázasan dolgoztak egész éjszaka, hogy megtalálják a meggyilkolt *Vitéz Mihály* tetemét. A rablógyilkos *Pöttös Mátyást* hiába faggatta a késő éjjeli órákig *Tóth János*, a rendőrség bűnügyi előadója, ő konokul tagadott s egyre csak azt emlegette:

— Ő maga adta át nekem az óráját, pénzt azzal, hogy majd visszajön. De én bizony nem tudom hova lett. Részeg fővel bizonyosan belegurult a Dunába.

A gyilkos ezen védekezése arra birta a rendőrséget, hogy a dunamenti községeket még az éj folyamán felszólította, kísérik figyelemmel a part mentén felvetődő holttesteket, mert nem látszott lehetetlennek, hogy a gyilkos a kocsis holttestemét tényleg a Dunába dobta.

Pöttös azt hitte, hogy vallomása folytán a rendőrség csak a folyóvizben fogja kerestetni a holttestét.

Am a rendőrség még az éjszaka megállapította, hogy *Pöttös* a meggyilkolt kocsissal este 8 óra felé Budafok és *Albertfalva* között találkozhatott s ettől a találkozástól fogva nem látta *Vitézt* senki. A föltevés tehát az volt, hogy a gyilkos áldozatával *Promontor* és *Albertfalva* között végezhetett s nem lehetett ideje arra, hogy a tetemet a Dunáig elhurcolja. A rendőrség föltevése ma beigazolódt.

Délelőtt tizenegy óraker távirati jelentés érkezett *Albertfalváról* a főkapitánysághoz. A kiküldött detektívek jelentették a következőket:

„*Albertfalván* innen a *Bogisich*-major területén *trágyába beásva* megtaláltuk *Vitéz Mihály* hulláját.

A rendőrség részéről *Tóth János* fogalmazó tüstént értesítést küldött a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírájának, a kit arra kértek, hogy vegyen részt a *Bogisich*-pusztán megejtendő hivatalos szemlén. Már délfelé járt az idő, a mikor ez a hivatalos bizottság két bérkocsiu elindul *Albertfalvára*.

A gyilkost a rendőrség fényképezte ma délelőtt tíz óraker lefényképezte. A második emelet első számú cellájából két rendőr kísért a fényképező gép elé. *Pöttös Mihály* igen nyugodtan viselkedett s a rendőröktől azt kérdezte, hogy ugyan meddig marad ő a rendőrségen? Az egyik rendőr azt felelte, hogy még ma elviszik a törvényszék fogházába.

— Na, ott talán jobb dolgom lesz, Ott majd elhiszik, hogy *Vitézt* nem bántottam egy ujjal sem.

A fényképezés után *Pöttöst* visszavezették cellájába. Már benn volt, a mikor hetykén oda szolt a kísérő rendőrnek:

— A tetemet nem fényképezik le? Pedig szépen ki van tetoválva.

A rendőr rögtön bejelentette ezt *Tóth János* fogalmazónak, a ki erre úgy intézkedett, hogy fényképezzék le a tetovált testrészeket is. A fényképezés maga elé hozatta újból a gyilkost, a kinek ezzel teljesült a kívánsága.

Az éjjeli órákban telefonálja fővárosi tudósítónk, hogy *Pöttös Mihály* a bizonyítékok sulya alatt *bevallotta*, hogy *Vitéz Mihályt* tényleg ő ütötte agyon az országuton. Kocsiját magához vette, hogy értékesítse a kocsin levő tejjel együtt. A rablógyilkosságot nagy nyomorában követte el.

HIREK.

Váltóhamisító főhadnagy.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 9.

Egy tehetséges fiatal katonatiszt katonai pályájának szomorú végét jelenti a táviró. A pécsi honvéd zászlóalj egyik főhadnagya: *Ciszterer Mihály* hadapródiskolai tanár a legujabb áldozata a katonatisztek mulatós életének. A sok adósság, az állandó pénzzavar törte ki a nyakát a fiatal tisztnek, akit kellemes modoráért, előkelő viselkedése és kiváló zenészi tehetségéért szívesen láttak a legelőkelőbb társaságokban.

*Ciszterer Mihály*nak hívják a főhadnagyot, akinek nyilvánosságra jutott *váltóhamisítási* ügye nagy feltűnést keltett Pécsen és Sopronban, ahol a főhadnagy utóbb állomáson volt. Mula-tozásai, költségei nem mai keletűek. A pécsi honvéd hadapród iskolának volt tanára, mikor ezt az életmódot megkezdte s felsőbb katonai hatósága úgy akart segíteni a tehetséges katonán, hogy Pécsről áthelyezte Sopronba, az ottani katonai iskolához.

Ekkor egy ideig csendes életet folytatott *Ciszterer* s már azt hitték, hogy ez alatt az idő alatt kifizeti adósságait. Most azután kiderült, hogy a főhadnagy milyen módon szabadult meg hitelezői elől. Több jóbarátja nevére *váltókat hamisított* s így sikerült neki néhány hónapig a már-már közelgő katasztrófát magától elhárítani.

Ekövetkezett azonban a prolongálások ideje s a manipulációk most napfényre jöttek. *Ciszterer* főhadnagy könyörgő leveleket írt barátainak, akiknek nevére a váltókat hamisította és kérte őket, hogy mentsek meg a végveszélytől: *cseréljék ki a hamis váltókat jókkal*. A váltón szereplő nevek tulajdonosai azonban nem teljesítették a főhadnagy kérelmét, hanem *feljelentették* *Ciszterert* s a katonai bíróság most szigorú vizsgálatot indított a váltóhamisító főhadnagy ellen.

Agyonlőtt állattenyésztési felügyelő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 9.

Említettük már, hogy *Halász Gyulát*, Temes-, Krassó- és Torontálmegyei kir. kerületi állattenyésztési felügyelőjét, Bácsföldváron vadászat alkalmával véletlenül agyonlőtték. A megrendítő eseményről a következő részleteket jelentik lapunknak:

Halász Gyula előre érezte katasztrófáját. Már otthon szokott pontosságával és kiváló költelességtudásával minden ügyet elintézett; ne-jének szül. gyulai *Gaál Piroskának* mindent megmutatott:

— Ha esetleg — ugymond — vissza nem jövök, tudjad, hogy hol mi van!

A végzetes napon, október 5-én, az egész délelőtt folyamán, nemkülönben ebéd közben nagyon jó kedve volt, tréfálódzott, mondván:

— Ejnye olyan szomoruan ültök, *mintha halott lenne a házban!*

Szegény akkor még nem gondolta, hogy csakugy itt van már a halálra praedestinált és az senki más, mint ő maga.

A délutánra vonatkozó több terv közül, nevezetesen, hogy kikocskáznak, kimennek a Tisza partjára halászlevest főzni, *Halász Gyula* indítványára a kacsavadászat lett elfogadva, amelynek megtekintésére a hölgyek is kikocsiznak.

Több esolnokon indultak el, melyek elején *Halász* ült a melléje kirendelt s igen ki-

váló vadász háróben álló *Antal Sándor* kíséretében.

Felrepül az első kacsá, *Halász* rálőtt és megszárnálta. Ekkor rászólt a mögötte ülő *Antal Sándorra*, hogy löjje le. *Antal* szabadkozott.

— Tessék csak löni nagyságos uram, nem akarok kellemetlenkedni!

— Csak löjje le! — felelte *Halász*, aki időközben szintén megtöltötte puskáját.

Antal Sándor erre az unszólásra fölemelte a puskáját, célzott, lött és *Halász Gyula* — a ki e pillanatban felugrott, hogy szintén löjjon — *széllöccsant agyvelével bukott előre a csolnakba*.

Otthon ez alatt befogattak, a fogat elő is állott, s a hölgyek éppen fel akartak szállni, hogy megnézzék az érdekes kacsavadászatot, amikor *Botka József* jegyző sietve jön és ruhát kér *Halász* számára, mert — ugymond — beleesett a vízbe és átöltözködni óhajt.

Halász neje sietve kikereste férje számára a száraz ruhát és gyorsan felült a kocsi-ra, hogy férje mielőbb száraz ruhát ölthessen. A jelenet, amely a szerető hitvest künn várta, egyszerűen leirhatatlan.

Halász Gyula tragikus halála a legszélesebb körökben mély részvétet kelt.

— **A kormány az iparosokért.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a temesvári ipartestület által az ottani iparosok érdekében megállapított ipari hitelszövetkezetek számára 15 ezer korona szubvenciót és ezer korona rendezési költséget utalványozott ki. A kormány ezen jóindulata és a központ részéről engedélyezett hitel folytán a szövetkezet abban a helyzetben van, hogy anyagilag támogathatja a temesvári kisiparosokat.

— **Hazafiatlan oláh pópá.** A torontálmegyei *Szent-Jánosról* a következőket írják lapunknak: *Szent-János* község előjárósága és képviselőtestületének tagjai október 4-én a község ház tanácstermében összegyűltek, hogy onnan testületileg vonuljanak a király névünnepe alkalmából a görögkeleti egyházban tartandó hálaadó isteni tiszteletre. — A községi bíró átüzent a görögkeleti helyettes lelkész, *Popovics Aurél*hez, megtudandó az isteni tisztelet tartásának idejét. A lelkész, ki éppen akkor jött haza a kukoricatörésből, nagy tündődés közt kijelentette, hogy ő nem tart misét, mert *nem is tudja, mi-csoda nap van ma*. Erre az előjáróság átíratban tudomására hozta a papnak a nap jelentőségét s egyúttal kérte, hogy ha most mindjárt nem is, legalább 11 órakor tartson istentiszteletet, vagy ha ezt sem akarja, úgy nyitassa ki a templomot, hogy a község képviselőtestülete bemehessen a magányos imádkozásra. *Popovics Aurél* lelkész az átíratot figyelembe se vette, istentiszteletet nem tartott, *a templomot ki sem nyitatta, sőt hazulról elszökött*, az egybegyűlt polgároknak óhajuk elérése nélkül kellett szétoszlaniok. Az előjáróság az esetről felettes hatóságának jelentést tett, de miután ezen lelkész hazafiatlan érzületét már több ízben kimutatta s miután ez a pap a magyarság s általában a magyar állameszme iránt táplált gyűlöletét napról-napra nyilvánosabban fitogtatja, a kegyeletet s lojális érzületet a lakosság kebeléből kiirtani törekszik, a magyar nyelv tanítását, terjedését minden uton-módon gátolja, akadályozza, általában összes ténye oda irányul, hogy hívei minél jobban a sötétség honában botorkáljanak, — a pap eljárása által keletkezett megbotránkozásának is méltó szavakban adott kifejezést. Tudósítónk megjegyzi, hogy ez a pap volt az, aki *Erzsébet királyné* halála napján a felekezeti iskolában *zenés mulatságot rendezett*.

— **Járvány a megyében.** *Kurticsról* jelenti tudósítónk hogy ott a vörheny és a difteritisz járványszerűleg fellépett. Naponta három-négy kis halottat temetnek. A hatóság közegei megtették minden óvintézkedést, hogy a járvány terjedését megakadályozzák.

— **Az uj-aradi gyilkosság tettesei.** Említettük, hogy *Puterity* *András* ujaradi fuvarost *Vinga* és *Uj-Arad* között borzalmas módon meggyilkolták, kirabolták és kocsiját, lovait elvették. Mint *kurticsi* tudósítónk jelenti, az ottani csendőrség ma *letartóztatta a tetteseket* három odaváló cigány, *Kirpás Gusztó*, *Kirpás József* és *Kirpás Filu* személyében, akik néhány év óta *Kurticson* állandó lakással bírnak. A meggyilkolt *Puterity* rokonai felismerték az ellopott lovak egyikét s ez vezetett az első nyomra. Megtalálták az elrablott pénz egy részét is. A *Kirpás*-testvérek odavoltak a vingai vásáron s visszajövet akadtak össze *Puterity* *Andrással*, aki dohányt szállított a beváltó hivatalhoz. A gyilkosok arca véresre van kar-molva, ami arra mutat, hogy áldozatukkal nehéz, hosszú harcuk volt. Az elfogott tetteseknél találtak 2000 korona aranypénzt is, amit szintén raboltak valahol, talán egy régebbi gyilkosság árán. A *Kirpás*-testvérek le vannak tartóztatva; eddig a gyilkosságot következetesen tagadják.

— **Öngyilkos hadnagy.** *Olmützből* távirják, hogy ott ma *Babics Alfréd* magyarországi illetőségű gyalogsági hadnagy boldogtalan szerelme miatt *agyonlőtte magát*.

— **Felfüggesztett jegyző.** *S-Ujhelyről* jelentik, hogy *Illésházy* *Endrét*, *Mád* főjegyzőjét, hivatalos hatalommal való visszaélés miatt állásától felfüggesztették.

— **26 liter bor egy tökérről.** A bősörményi ujság írja: *Káldy Imre* h. anyakönyvvezetőnek a kertjében van egy régi fajta lugasrendszerben kezelt szőlőtöke, amely az udvar egyik melléképületének a hátulját befutja. Ez a töke teljes erejében van még ma is, mit sem ad a fillokszeriára. Az idén is rakva volt terméssel a melyet a héten szedtek le róla. A terméssel rakott töke gyönyörű látványt nyújtott, a számtalan, sorban lecsüngő érett fürtökkel. Hogy mekkora volt a termés rajta, arról fogalmat szerezhet mindenki, ha megmondjuk azt, hogy ez a töke maga 26 liter bort adott. Az efajta szőlőtökékkal aztán igazán érdemes bajlódni és foglalkozni.

— **A bécsi halálos párbaj.** Mai számunkban megirtuk, hogy *Löwenfeld* *Ernö* bécsi gyáros pisztolybárbajban agyonlőtte *Soyka* *Benő* huszárhadnagyot. *Löwenfeld* ma értesítette a bécsi ügyészséget, hogy a hatóságnál önként fog jelentkezni, csak adjanak neki néhány nap haladékot, míg lelki izgalmai lecsillapodnak.

Itt említjük meg, hogy a végzetes párbajnál az elhunyt hadnagy egyik segéde végegyházi *Végh* huszárfőhadnagy *aradi* származású és fia néhai *Végh Aurélnak*.

— **Elhunyt kanonok.** *Dollenc* *József* apátkanonok, a csanádi egyházmegye nesztora, élte 93-ik évében Temesvárott elhunyt. A boldogult a harmincas évek elején Pécskán és Uj-Aradon is lelkészkedett, tíz éven át püspöki biztos volt az aradi főgimnáziumnak. Temetése holnap reggel 9 órakor lesz.

— **Régi választások.** *Lovassy* *Andor* érdekes apróságokat elevenít fel a régi bihari választásokról. A többi közt ezt írja:

Vége már azoknak a híres bihari „követ-tételeknek”, melyeket gyermekszemekkel végig néztem és gyermekfülekkel hallgattam. Mikor a népszerű báró *Simonyi Lajost* választották Nagy-Szalontán, a sarkadi nép egy szívvvel, egy lélekkel kijelentette, hogy ingyen, mindenféle napi- és fuvardíj nélkül jönnek be *Simonyi* mellett, csak a korcsmakontót fizesse a báró. Fízette is; habár a dübögőben két hétig folyt az ital és füstölt a cigáro. Az emberek úgy heverték az utszelen, mint egy csata után a halottak és sebesültek, nem is csoda, mert a sarkadi bortól állítólag kinyitott a bicska az ember zsebében, de azért „ingyen” és becsülettel bejöttek a választásra és báró *Simonyi Lajos* csupán tizenegyezer forintot fizetett a dinom-danomért. Tudvalevő dolog, hogy *Csanády Sándor* a vagyona nagy részét a haza oltárán áldozta fel és képviselőválasztásokra költötte el

a kerekil birtokát. Büszke volt arra, hogy a Böcskay-várban lefolyt lakomákat évek múltán is megemlegette a nép. Mikor már nagyon csehül állott az öreg úr, még akkor is kiakart magáért tenni és százhusz választójának ezüstre tettetett, mivel azonban az ő ezüstneműje már nagyon elolvadt, hát a szomszédos birtokosoktól kérte kölcsön a sok kést, kanalat és villát. Mikor aztán vége volt a hazafias mulatságnak, az atyafiak a csizmaszár mellé dugva az ezüst kőseket és kanalakat, a legkedvesebb emlékekkel távoztak a Csanády portától. Szegény öreg kuruc csak nagynehezen tudta megvásárolni és helyrehozni a drága holmikat, hogy hazaküldje a jó szomszédoknak. A tenkei kerületben, melynek lakói nagy többségben románok, tizenhét-husz évvel ezelőtt történt a következő eset: Beél vidékéről özönlött a sok száz választó; már át is jöttek a tenkei hidon, mikor elébük toppant tizenhárom árpádi legény és a kurtanyelű fokost megforgatván, nekiszorították a nyolcszáz beélvidéki választót a Körösnek. Borzasztó lett volna az ütközet, ha meg lett volna áradva a Körös, de így csak komikus volt, mert a tiszteletreméltó pópák fölemelvén a reverendát, átgázoltak a vizen és csak a kevésbé józan nép ivott néhány kortyot a Körös vizéből.

— **Halálozás.** *Hönich* Salamonné tegnap este 61 éves korában Aradon meghalt. Az elhunytban *Deutsch Bernát* izr. hitközségi elnök nővérét, *Hönich Márkus*z, az aradi kereskedők körének t. titkára pedig édes anyját gyászolja az elhunytban. A halálozásról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak úgy a maguk, mint számos rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett legjobb anya, testvér, anyós, sógor és rokon: *ö. v. Hönich Salamonné, szül. Deutsch Rozának* folyó hó 8-án este 8 órakor, életének 61-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetei folyó hó 10-én, csütörtökön d. e. 10 órakor fognak a halottas házból (óvár-utca 5. sz.) a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra tételni, Béke hamvaira! — Arad, 1901. október hó 9-én. *Hönich Andor*, *Frankl Bernátné szül. Hönich Józsa*, *Hönich Márkus*, *Hönich Aranka*, gyermekei. *Deutsch Bernát*, *Deutsch Armin*, *Dezsőffi Samu*, testvérei. — *Frankl Bernát*, veje. *Hönich Andorné*, menyje. *Hönich Henrik*, *Hönich Herman*, *Hönich Mór*, *Hönich Samu*, *Boskovits Adolf* sógorok. *Deutsch Bernátné*, *Deutsch Arminné*, *Dezsőffi Sámuelné*, *Boskovits Adolfné*, *Hönich Hermanné*, *Hönich Samuné*, *Hönich Hanna* sógornők. Koszoruk mellőzése, esetleg megváltása, a megboldogult óhajához képest az izr. árvaház javára kérelik.

— **Együtt a halálba.** Megrendítő esetnek voltak szemtanul tegnapelőtt a *vedresházi* komp utasai. A környékbeli ujoncok ugyanis ekkor vonultak be s ezek között volt *Buttás Antal* béres is, aki a katonai szolgálat elől feleségével és kis gyermekével a halálban keresett menedéket. *Buttás* ezelőtt három évvel kivételes engedély alapján megnősült. Azóta boldog családi életet élt s időközben egy kis fia született. A tavasszal azután besorozták *Buttást*, október 6-ra meg is kapta a behívót. Galiciába kellett volna mennie a huszárokhoz. *Buttást* nagyon bántotta, hogy besorozták, de azzal vigasztalódott, hogy hátha honvéd lesz s akkor mégsem lesz majd oly távol a családjától. Mióta azonban megtudta, hogy mily messze földre kell távoznia, azóta folyton azzal az eszmével foglalkozott, hogy elemésztí magát s hogy tervét eddig nem hajtotta végre, az csak a felesége éberségének tulajdonítható, aki folyton ügyelt rá és vigasztalta. Vasárnap reggel elindult *Buttás*. Vele ment a felesége és másfél éves kis gyermeke is. A *vedresházi* partnál beszálltak a kompa, hol már több ujonccal találkoztak. *Buttás* a komp orránál állott s a feleségével beszélgetett. „Mikor a komp a Tisza közepére ért, megragadta felesége karját és a kis gyermeket s magával rántva őket, beugrott a Tiszába. Az utasok közül többen rögtön csolnakba

ugrottak, hogy kimentessék az áldozatokat, de azok nyomtalanul eltűntek a habok között. Holttesteiket eddig még nem találták meg.

— **Sztrájkoló munkások.** A *tolnai* állami selyemgyárban a munkások egy része ma beszüntette a munkát s kijelentette, hogy addig nem dolgozik míg a tizenegy és félórás munkát tíz órára le nem szállítják.

— **Nazarénus szakaszvezető.** Megint megsaporodott egygyel azoknak a száma, akik vallásuk eszméiért nehéz büntetés, vonnak magukra. Egy Jézus társaságabeli tartalékos szakaszvezető, névszerint *Radoszavlyev Lázár* volt a nyári gyakorlatokra a szegedi honvédekhez behíva. *Radoszavlyev* hűségesen megjelent a mondott időre. Tudta, mi a katona regule, hisz annak idején emberséggel kiszolgálta a maga két esztendejét, sőt fel is vitte a szakaszvezetőségig. Eljárt a gyakorlatra is s ügyességével, értelmességével csak dicséretet aratott. Hanem aztán jött a meglepetés. Lövőgyakorlat volt s *Radoszavlyev* a sorból kilépve, jelentette, hogy új vallása tiltja a fegyverhasználatot, ezért hát semmi áron nem sűti el fegyverét. Meg is állt kijelentése mellett, bármily büntetéseket mértek is rá. Hadbírószág elé állították s az tegnapelőtt két évi börtönt szabott ki rá. Mig az ítélet a maga útját megjárja, *Radoszavlyev*-et a szegedi honvédkerületi fogházban őrzik.

— **Öngyilkos szobrász.** Ma éjszaka *Stipek Péter* budapesti születésű 18 éves szobrászsegéd, a budapesti Népliget játszótérének egyik padján föbelötte magát és meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. Öngyilkosságának az oka gyógyíthatatlan betegség.

— **Róza regénye.** Bécs egyik nyilvános mulatóhelyén tegnap este izgalmas jelenet játszódott le. A *Spiegelgasse* Grabenkellerében egy elegáns hölgy jelent meg, kezén egy nyolc éves leánykát vezetve. A szép leány az első emeleten páholyt nyitattott és ott foglalt helyet. Nemsokára ezután lövés dördült el a páholyból. A közönség ijedten ugrált föl helyéből s az ügyeletes rendőrtisztviselő benyitott a páholyba. Ugy a leány, mint a gyermek sértetlenek voltak. A leány elbeszélte, hogy ő *Haban Róza*, huszonöt éves táncosnő, a kis leány pedig testvére. A boldogtalan jegyben járt egy katonai hivatalnokkal, a ki nemrégén meghalt. A szép *Róza* revolvert vásárolt, hogy azzal agyonlője magát. A fegyver véletlenül elsült a zsebében s ez okozta a zavart. A szerencsétlent a megfigyelőbe vitték, mert azt hiszik, hogy elmezavart.

— **Bő gyümölcstermés** volt észlelhető az egész országban, különösen pedig Aradmegyében. Nincs ház, melynek asztalán a gyümölcs mint csemege hiányoznék. Széles körben fog tehát érdeklődést kelteni jelen közleményünk, hogy egy 6 személyre való csemege-készlet, mely egy rendkívül csinos, különböző gyümölcsfajokat ábrázoló majolika állványon van elhelyezve, feltűnően olcsó árban, vagyis 1 koronáért kapható *Porter Vilmos* koronás árúházában, Aradon, az *Andrássy-téren*, a Központi szálloda épületében. Ajándéktárgynak is igen beillik ez a meglepő újdonság, mely a legelegánsabb asztalnak méltó díszere válik.

— **Szefreászke 48.** Biharmegyében kiűtött az oláhok között a negyvennyolc. Belényesen, Cséken, Tenkén az oláh választók óriási része a negyvennyolcas jelöltre szavazott. Erdekes, hogy az oláh parasztok, főként a tenkei és belényesi kerületekben, hol a függetlenségi jelölt győzött, mint fogják föl az idők illetően választását. Tenkén beállított két oláh paraszt a püspöki uradalom erdészéhez:

— A mappáért jöttünk, domnu.

— Micsoda mappáért, — kérdezte meglepetve az erdész.

— Hát amin az erdők vannak. Hát nem tudod, hogy most negyvennyolcas világ van. Felosztjuk az egész erdőt, földet, rétet . . .

A tenkei atyafiak még csak fölvilágosították valahogy, de Belényes környékén nem egy helyütt még mindig valóságos anarkista állapotok vannak.

— **Ujtás!** *Hönich L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész-művészeti académiailag tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vasár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az „Erzsébetvárosi Testvériség aghonvédek segélyező-asztaltársaság” volt szives a folyó hó 6-án lefolyt gyászünnepély alkalmából tíz agg és elszegényedett honvédet két-két koronával megajándékozni, és őket oszonnaival megvendégszolgálni. Az aradi honvédegyület nem mulasztotta el, a nemes célu asztaltársaságnak ezuton is leghálásabb köszönetét kifejezte, Ieróni. Arad, 1901. október 9-én. *Simay István* egyl. elnök, *May Soma* jegyző.

Bold. ö. v. Hönich Salamonné szül. *Deutsch Róza* urnó elhunytá alkalmából *Deutsch Bernát* ur és neje és *Leopold Zsigmond* ur és neje koszorúmegváltás címén az izr. árvaház javára 20—20 koronát adományoztak mely nemeslelkű adományért az adományozóknak ezuton mond köszönetet az elnökség.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Bévez* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Elveszett** a vasuti indóház kijáratánál egy gummiból való lábtakaró. A becsületes megtaláló sziveskezzék átadni a rendőrségnél.

Botrány a Nemzeti színházban.

(*Ligeti Jenő a rendőrség előtt.*)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 9.

Ligeti Jenő dolgában, a ki a Nemzeti Színházban október 6-án vasárnap az előadást hangos közbeszólásával félbeszakította, ma itélkezett a budapesti III. kerületi kapitányság. A tárgyalást *Krecsányi Kálmán* rendőrkapitány vezette.

Ligeti Jenő bányaigazgatósági titkár a tárgyalás folyamán elmondotta, hogy vasárnap reggel, midőn a Nemzeti Színház szinlapjáról meggyőződött, hogy ott az aradi vértanúk évfordulója napján bohózatot adnak, levelet küldött *Beöthy László* igazgatónak, a melyben arra kérte, hogy a bohózat helyett valamely komolyabb drámai előadást tűzzön ki.

A levelet egy napilapnak is beküldötte, hogy az esetben, ha az igazgató nem változtatná meg a műsort, közölje. Előadás alatt erős lelki tusa után elhatározta magát, hogy belekiáltson az előadásba és felbivja a közönség figyelmét arra, hogy ma október 6-ika van, a magyar nemzet gyásznapja és a Nemzeti Színház művészei mégis bohóckodnak és a közönség mulat rajta. A III. emeletre azért ment, mert ott a rendőrség nehezebben férhet hozzá, és őt nem foghatják meg, mihelyt október hatodikát kiejti és nem vezethetik ki azonnal a színházból. Elhatározását beváltotta és mert a közönség az I-ső felvonás alatt elnevette magát, felsőhajtott:

— *Ma október 6-ika van és a magyar Nemzeti Színházban ma bohóckodnak és röhögnek. Ez alávaló gasság és gyalázat! Értsék meg, ma a magyar nemzet nagypéntekje van!*

Erre a közönség felzudult s követelte, vezessék ki. *Ligeti* azt mondta, hogy magától is kimegy és minden becsületes ember követi példáját. Az ügyeletes rendőrnél önként jelentkezett. A rendőrkapitány előtt ujjal kijelentette, hogy az ő meggyőződése szerint a Nem-

zeti Színházban e napon bohózatot adni nem szabad és ő ennek a meggyőződésének akart kifejezést adni.

Marinovich Jenő dr. r. fogalmazó Ligetivel szemben eladta, hogy **Ligeti** felsőhajtsa nemcsak a közönség körében idézett elő nyugtalanságot, hanem a darab menetét is megakasztotta, a színpadon a művészek kénytelenek voltak az előadást két percig félbeszakítani. **Ligeti** vallomása egyébként mindenben megfelelő.

Krecsányi kapitány a tárgyalás befejeztével **Ligeti** 40 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet azzal indokolták, hogy senkinek nincs joga nyilvános helyen meggyőződésének és érzelmeinek oly módon kifejezést adni, hogy ezáltal a legcsekélyebb zavart is előidézzék. **Ligeti** megnyugodott az ítéletben.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **A csintyeiek pöre József főherceg ellen.** A nagyváradi kir. ítélőtábla felebbezési tanácsa elé érdekes pör került, melyben alperes gyanánt **József főherceg** szerepelt, **Pop István dr. aradi ügyvéd** 58 csintyei lakos megbízásából pört indított **József főherceg** ellen, a Csintye község határán lévő **Fehér Körös** halászati jogának tárgyában. A csintyei lakosok maguknak vitatták a halászat jogát, a melyet **József főherceg** a község határában lévő uradalomnak birtokosa, mint jogtalan követelést megtagadott a felperesektől. A törvényszék május 1-én elutasította panaszukkal az alpereseket. Az ítéletet megfellebbezték a másodfoku bírósághoz, a hol tegnap foglalkozott vele a kir. tábla tanácsa, ahol az ügy előadója **Plopu György** táblabíró volt. A főherceg képviselőiben **Králi Gyula** kisjenői ügyvéd jelent meg. A királyi tábla bírái helyben hagyták az alsó fórum ítéletét. A tárgyalás során kitűnt, hogy Csintye már századok óta urbéres község volt, így az urbéri jogviszonyok megszüntetése előtti időben is a főherceg jogelődeinek földesuri hatósága alá tartozott s tartozik most is, mert az 1867. évben végrehajtott **Mária Terézia-féle Urbárium**, mely a határozatot kizárólagosan földesuri jognak minősítette, jelenleg is teljes joghatályában fenn áll. Mivel a földesuri jogot a főhercegtől mai napig nem váltották meg, így a táblán el kellett utasítani keresetükkel a felpereseket.

§ **Harc a végkimerülésig.** Nincs az az igazságosztó hatóság, melyet a **Gály Lajos** és a **Perlaky Kálmán** pörösködése ne foglalkoztatott volna. A háborúságot **Gály Lajos** indította meg, a ki a büntetőtörvényszéken sikkasztással és hűtlen kezeléssel vádolta volt ügyvédjét. Alighogy a törvényszék megszüntető határozatot hozott, **Gály** a polgári bíróság előtt indított számadási pört **Perlaky Kálmán** ellen. Onnét a büntetőjárásbírósághoz rándultak át, a hol kölcsönösen rágalmazással és becsületsértéssel vádolták egymást. **Perlaky** ezután egy váratlan fordulattal az ügyvédi kamara elé terelte az ügyet, de innét csakhamar ismét visszatért a büntetőjárásbírósághoz, hogy a sérelemért, mely az oldalmozdulat közben érte, elégtételt szerezzen magának. Ennél az affairnál azonban már nem **Gály Lajos**sal, hanem **Lederer Márton dr.** ügyvéddel állott szemben. **Lederer dr.** adta be ugyanis **Gály** megbízásából az első kriminális pört **Perlaky Kálmán** ellen a büntetőtörvényszéken, a hol azonban megszüntették ellene az eljárást. A mint **Perlaky** megkapta a törvényszék végzését, panaszszal fordult a kamarához **Lederer Márton dr.** ellen, a kinek azt vetette a szemére, hogy jobb tudomása ellenére könnyelműen vádolta meg a büntetőtörvényszéken. A kamara nyilatkozattételre hívta fel **Lederer dr.** mire ez kijelentette, hogy nemcsak hogy nem vádolt könnyelműen, de sőt most is fenntartja, hogy **Perlaky** sikkasztott és hűtlen kezelést követett el. A kamara ezt viszonyvádnak tekintette, s megindította az eljárást. **Perlaky** nem

várta be ennek végét, hanem rágalmazásért feijelentette **Lederer dr.** a büntetőjárásbíróságnál, a mely arra való tekintettel, hogy a hatósághoz intézett beadványban foglaltakért külön megtorlás nem jár, — **Lederer dr.** felmentette. **Perlaky** felebbezése folytán ma tárgyalta ezt az ügyet másodfokban a budapesti kir. törvényszék felebbezési tanácsa **Tóth Ernő** táblai bíró elnökielte alatt. A törvényszék **Lederer Márton dr.** szintén felmentette a rágalmazás vádja alól. Ez a felmentő ítélet jogerős.

§ **A csabító szivarok.** A zalaegerszegi járásbíróság egyik üvegszekrényében bűnjelként őriztek egy csomó szivart, hogy a jogosult félnek jelentkezése esetén kézbesíthessék. Jó ideje száradtak már a szivarok, s szép sárga pettyek támadtak rajtuk. A járásbíróságnál sok volt a dolog s munkaközben jól esik olykor füstkarikákat eregetni.

Adler Nándor járásbírósági írnok szenvedélyes dohányzó volt, de a hó vége felé járván az idő, ugyancsak szűkiben volt a pénznek. Javában körmölgött, amikor tekintete egyszerre a szekrényben őrzött szivarokra esett. Oly csábítóan integettek a pettyes szivarok, nehézzé illatjuk szinte keresztülhatolt az üvegfalon és **Adler Nándor** kísértésbe esett.

Egy hirtelen ugrással ott termett a szekrénynél s a zsebébe gyömöszölte a ropogó szivarokat. Egyet kivett és rágyújtott. Pompásan szelelt. Aztán rágyújtott a másikra és azontul néhány napig a járásbírósági kis szoba illatos szivarfüsttel volt tele.

Attól való félelmében, hogy a szivarok eltűnésére rájönnek, **Adler** hamisított egy elismervényt is annak nevére, akit a szivarok megillettek. De a dologra mégis rájöttek és a veszprémi törvényszék **Adler Nándort hivatali sikkasztásért hat havi börtönrre** illette. A kir. tábla helybenhagyta az ítéletet. A vádlott a minősítés miatt semmisségi panasszal élt, de a kir. kuria ma **Szeiffert** bíró előadása mellett ezt is elutasította.

A csomagban 60 szivar volt s így mind-egyikre három nap esik. Ugyancsak drága szivarok voltak.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— **Fizetésektelenség.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést; **Feichtinger Károly**, Innsbruck. — **Lazebnik Alajos**, szabó Bécs. — **Langer János**, **Reichenberg**. — **Horos Zsófi**, **Beszterce**. — **Lindenthal Antal**, szabó, **Zuckmantel**. — **Zenker Ede**, **Troppau**. — **Brenner Nándor**, **Mödling**.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 9.

Déltőzsde. Buzakinát mérsékelt, a vételkedv korlátolt. Bányadi irányzat mellett 37,000 métermázsza került forgalomba, közben 2 1/2 fillérrel olcsóbb árakon. A többi gabonanemek nyugodtak. Időjárás borús.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.89—7.90
Buza 1902. áprillisa	8.26—8.27
Rozs októberre	6.85—6.86
Rozs 1902. áprillisa	7.03—7.04
Zab októberre	6.82—6.83
Zab 1902. áprillisa	7.14—7.15
Tengeri szeptemberre	5.08—5.09
Tengeri 1902. májusra	5.08—5.09

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.89—7.90
Buza 1902. áprillisa	8.27—8.28
Rozs októberre	6.86—6.87
Rozs 1902. áprillisa	7.01—7.02
Zab októberre	6.82—6.83
Zab 1902. áprillisa	7.15—7.16
Tengeri szeptemberre	5.09—5.10
Tengeri 1902. májusra	5.09—5.10

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	620.—
Magyar hitelrészvény	627.50
Leszámlolóbank részvény	410.—
Rima-Murányi vasúti részvény	411.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	628.—
Közuti vasút	562.—
Városl villamos vasút részvény	283.—

Budapest-kőbányai sertéskezelés.

— Október 9. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban — fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban 91—92 fillérig.

Fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 90—92 fillérig. Fiatal közép páronként 251—330 kilogramm sulyban 90—92 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogramm felül sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogramm felül sulyban 90—91 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 89—90 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 89—90 fillérig.

Sertéselészám. Október 6. napján volt készlet 43,378 darab, október 7. napján felhajtott 936 darab, október 7. napján elszállított 857 darab, október 8. napján maradt készletben 43,457 darab. Üzlet: Változatlan.

S z e s z ü z l e t.

— Október 9. —

Mai jegyzéselnk: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12:80—13:— korona mmázsánként.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

T. S. Szentleányfalva. Hitelszövetkezeti igazgatók cégjegyzésénél a törvényszékhez beadandó kérvényre minden igazgató után tíz koronás okmánybélyeg ragasztandó.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.54
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.08
Radnánig este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temevár felé:		Temevár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.08
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

Városi színház.

Bérlet 10. sz. Páros.

Csütörtökön, 1901. évi október hó 10-én:

Egy katona története.

Népdráma 5 felvonásban. Írták: D'Ennery és Cormon. Fordította: Csepreghy Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Reno János	Árkossy V.	Valentine	Garai Ilona.
Madeline	Menszáros M.	Adrien	Komlósy I.
Adrien	Kley M.	Raoul	lovag Nemes S.
Tábornok	Bács Károly.	Lázár	László Gy.
Hercegnő	Kalocsa R.	Samborán	Mezei Péter.
Apátnő	Bácsné.	Julia	komorna Billik Emma.

Kézdetű 7 órakor.

NAPIREND.

Október 10. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Ferenc. — Protestáns naptár: Ferenc. — Görög-keleti naptár (szeptember 27.): Kallisztrát. — A nap két 5 óra 57 perckor, nyugszik 5 óra 4 perckor. — A hold két 3 óra 44 perckor, nyugszik 3 óra 56 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 761.9 milliméter, délután 2 órakor 758.6 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 6.6, délután 2 órakor C° + 13.3. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 2, délután 2 órakor DK. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor felborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 1 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távirati szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, hűvös, szeles, sok helyütt esapadék.

Szabadságarol emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület I-ső omelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8

órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyisége: Broklye-múzeum helyisége mellett ülésterem.

Október 13. A II-ik kerületi fillér-asztaltársaság rendkívüli közgyűlése délután 2 órakor. — Az aradi Iparos-íjak szüreti mulatsága (Vass-vendéglő.)

Október 16. Városi közgyűlés délután 4 órakor.
Október 19. Az aradi munkás-vegyület mulatsága (Waggonyári-kantin.)

Október 26—27. Lóverseny Aradon.

REGENY-CARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Irtá: **Theuriet André.** [10]

(Folytatás.)

Némán álltak egymással szemközt, csak egy falusi kut volt köztük. A kut csővéből még pár csepp szivárgott s szünetenkint egyhangú zajjal esett valami kőből készült vályufélébe, melyet Poitonban lugzásra használnak, s ott *ponne*-nak hívnak. Etienne a kuthoz támaszkodott, azután egyszerre a fiatal leányra veté szemét s komoly hangon mondá:

— Desroches kisasszony, én kegyedet nagyon tisztán hiszem... Megesküdnék-e, hogy csak Joussettel való megbántása miatt utasította tegnap vissza karomat s nem tárcolt velem?

Nem felelt, s az éj sötétjében a fiatal ember nem vehette ki, hogy Teréz halvány arcát élénk pir futotta el.

— Más oka volt, rám nézve személyes oka volt, vallja be!

Etienne merően nézett Teréz szemébe s a fiatal leány mindjobban készletve érzé magát e tekintet által, mely lelke mélyére akart hatni.

— Igaz, mormolá.

— S ez?

— Miért mondanám meg önnek?

— Attól fél, hogy megbánt, mint Jousset-t! kiáltott fel Etienne keserűen. Hígyje el, van erőm meghaladni az igazságot, ha kellemetlenül esik is... Vallja be, hogy ellenszenvet érzet irányomban s ezt éreztetni akarta?

— Csalatkozik uram, csalatkozik... Nem volt okom önre haragudni; nem ismertem önt.

— Nagyon is érdemesnek tartom, hogysem szeszélyből cselekednék valamit; kétszer vasárnap a szentelt víztartónál, s tegnap a lakodalomnál úgy bánt velem, mint a kit gyűlölni szoktak, s ezt vele éreztetni akarják... S mégis maga bevallja, hogy nem ismert.

— Így igaz!

— Ha neheztelése nem egyenesen rám, újonnan érkezettre, akkor családom ellen irányult... Micsoda szemrehányása van ellenünk?

Teréz fejtét rázta. — Nem rám tartozik mind e dolgokat elmondani... s éppen önnek.

— O, beszéljen, mondá Etienne hevesen, akarom, kell... esedezem!... Tegnap óta magam sem tudom micsoda titokteljes gyűlöletet érzek, mely egészen megrémít... Elvisselhetetlen aggodalmat állok ki, tisztán szeretnék látni... Ugy-e atyámat vádolják?

Teréz némán lesüté szeméit.

— Azt mondják, hogy szigorú, hogy a legerélyesebb rendszabályoktól sem riad vissza, hogy pénzt behajthassa?... Ez jellemhiba, de ha az ember szigorú és megkövetelő is, még a becsület ellen nem vétkezik, s az én apám becsületes ember, ki vagyonát munkával s törvényes eszközökkel szerezte...

Teréz újra a fejtét rázta.

— Kétkedik benne? kiáltott! Etienne, kétkedik becsületességében?... De micsoda bizonyítékokkal rendelkezik? Mondja meg hát, hogy tudomása szerint kinek van kifogása becsületessége ellen?

— Atyámnak... az ön atyja tönkrejuttatta, s pedig kevésbé tisztességes módon, ennyit állíthatok önnek.

— Ez rágalom! kiáltott fel a fiatal ember felpattanva.

— Atyám sohasem hazudik, viszonzá Teréz nyugodtan, ön az igazságot kérdezte tőlem, s én csak azt ismétlem, mit azon este hallottam, mikor ön Saint-Clémentinbe vissza-

tért... Jól tudom, hogy ezt nem kellett volna önnek elmondanom, de minek szorított a falnak?

— Az ön atyám tönkrejuttatta az önét, mormolá Etienne megváltozott hangon, mikor? ... hogyan?

— Atyámnak öt év előtt rögtön pénzere volt szüksége. Nagy összeg volt, úgy hiszem, harmincezer frank. Mangars urhoz fordult, ki nem volt hajlandó kölcsönözni, hanem azt ajánlotta, hogy ez összegért megveszi családi birtokunkat, mely száz év óta a miénk s nyolcvanezer frankot ér. Ugy-e, ez nem nagyon becsületes eljárás volt, valakinek szorult pillanatát felhasználni s ilyen vásárt ajánlani. Atyám másokhoz akart fordulni; de az idő sietteté, egy uzsorás féléhez, Jean Berlaquinhez fordult, ki pénzt eszközölt ki számára roppant kamat s igen rövid lejárat mellett. A határnapon atyám nem tudott fizetni. Akkor a kötelezvényt még szigorubb feltételek alatt meg kellett újítani s mikor végtére is nem fizethetett mindig, Berloquin üldözte. Elárvereztette La Fénicardiéret, s tudja ki vette meg? ... Mangars ur, kinek Berloquin felhasználni engedte a nevet, s mint ezt már mindenki tudja Saint-Clémentinben... Ez a tiszta igazság uram s ezt még csak ön nem tudja itt.

Etienne kabultan ült le a *ponne* szélére, fejtét lehajtá. Ez a nyilatkozat sokkal jobban összehangzott Jacquet majoros szavaival, sem hogy tovább is kételkedni lehetett volna benne. Teréz zavarodottan s megijedve hallgatott, hogy talán sokat mondott. Mély csend lett a kis kertben. Csak a vízcsapok locsogása hallatszott, a mint a kútból a *ponneba* hullottak; már nem egyedül hullottak: a fiatal Mangars szeméből könnyük peregetek végig arcán a szegyetől. A hold fényénél Teréz látta e megváltozott arcot, e nedves szemeket. S a Desroches kisasszony szíve mély szánalomtól indult meg. Látta most, hogy Etienne semmit sem tudott, s ő kegyetlen csapást mért rá. E fiatal ember látására, ki reggel még csupa közlékenység, csupa vigáság volt, s most sirt előtte, mintegy gyermek, minden neheztelése elenyészett, s a részvétnek és rokonszenynek engedett helyet. Az ő szemébe is könnyük gyűlt, s keblében valami baráti gyöngédség ébredt föl.

— Fájdalmat okoztam önnek uram, kezdé lágy hangon, bocsásson meg, ki sem tudom mondani, mennyire haragszom érte önmagamra... Mennyire bánom most tegnapi magamviselkedést! Ha nem lettem volna oly kiméretlen az ön irányában, a mi ma este történt, nem történt volna meg.

Etienne szomorúan intett.

— Sőt inkább köszönöm, mondá, egyedül kegyednek volt bátorsága velem nyíltan beszélni.

E pillanatban a háziasszony megjelent a kertben:

— Ruhái már szárazok, kedvesem, kiáltott, s felöltheti a mikor akarja.

Alig hogy elhagyta, a mezőről lárma hallatszott. A hid felől *hej!* kiáltások hangzottak. Ez Célestin hangja, mondá Teréz, bizonyosan minket keres.

Kiment a ház küszöbére s ő is kiáltott. Nem csalatkozott; pár perc múlva Célestin és Jousset léptek a kertbe s Teréz pár szóval elmondá az esteli esetet.

— Ah, mondá Jousset, dicsekedketik, hogy mindnyájunkat oly nagy aggodalomba ejtett... Egy pillanatra attól féltünk, hogy valami verembe esett.

A két fiatal ember megérkezésére Etienne összerendezte, majd nyugodtnak teteté magát, s Célestinhez ment...

— Miután ön itt van, mondá, önre bízhatom Desroches kisasszonyt, — s jó éjt kívánok.

— Hogyan! kiáltott fel Tiffeneau, hát nem marad nálunk vacsorára? ... Ah! nincs szerencsém menyegzőm másnapján!

— Engedjen meg, mondá Etienne határozottan, ez este vissza kell térnem Saint-Clémentinbe.

Már eltávozott, mikor valaki utána futott, s az árnyékban egy kis kéz erősen megszorítá az övét.

— Jó éjt Etienne ur, mondá Teréz, jó éjt, bocsásson meg!

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Október 9. —

Központi szálloda. Gyárfás Ödön gyáros Bécsekerek. — Báro Mauzer Oszkár földbirtokos Stempf. — Csiky Dániel ügyvéd. — Dengler főhadnagy Temesvár. — Kohn Gyula kereskedő Budapest. — Politzer Mór kereskedő Budapest. — Csermák Vince utazó Domzsal. — Steiner Ferenc kereskedő Déva. Genis Ede kereskedő Polafreegel. — Althaler Károly magánzó Eger. — Strasser Vilmos utazó Czeged. — Grünbaum Armin utazó Budapest. — Lauger János kereskedő Zárka. — Leibvitz Károly utazó Budapest. — Blaskovitz Ferenc képviselő Temesvár. — Schneller Adolf utazó Budapest. — Lonovits Gyula földbirtokos Dombegyháza. — Dr. Maybaum Samu orvos Budapest. — Leonhardy K. hadnagy Bécs. — Pottero Bruno gazd. egyes. titkár Budapest. — Thalmy Henrik utazó Brassó. Schönvald Simon utazó Strassburg. — Frankenstein Dávid utazó Leipzig.

NYILTTÉR.*

Krausz Paulin

első és legnagyobb

aradi kölcsönkönyvtára,

Deák Ferenc-utca 2. sz.

Az őszi idény beálltával van szerencsém a t. olvasóközönségnek

50,000 kötetből álló kölcsönkönyvtáram

használatát felajánlani.

Kölcsönkönyvtáram a magyar, német, francia és angol szépirodalom minden jelesebb termékét tartalmazza, s mai napig kiegészítve.

Minden újdonság megjelenésekor azonnal több példányban kapható!

Előfizetési árak havonként	1 kor. 20 fill.
vagy egyes kötetenként	8 fill.
A tanulóifjúság részére csak	1 kor. — fill.
vagy egyes kötetenként	6 fill.

Vidéki előfizetőim is a legpontosabb kiszolgálásban részesülnek. Egyben bátorkodom a t. könyvvásárló közönséggel tudatni, hogy az új folyóiratok és divatlapok, mint az „Uj Idők”, „Képes folyóirat”, „Divatszalon”, „Moderne kunst”, „Über Land und Meer”, „Wiener Mode”, „Buch für Alle”, „Modernwelt” stb. I-ső számai már megjelentek és úgy bérletben, mint egyenként nálam már kaphatók.

Becsés előfizetőimnek azokat pontosan házhoz szállítom!

Dus készlet mindennemű papírárunkban! Az összes tanszerek legkitűnőbb minőségben!

Disz-levélpapír, képes levelezőlapok, albumok, emlékkönyvek!

Minden a szakmába vágó disztárgy! Képes-levelező lapok dus választékban!

Kiváló tisztelettel:

Krausz Paulin.

Weisz József borbizományos

Pankotán,

ajánlja magát a t. bortermelő-közönségnek

boraik eladására.

Kiterjedt összeköttetései úgy a bel-, valamint külföldön

előnyös árakra

nyújt reményt.

Egy a
jegyzői teendőiben jártas,
a román nyelvet értő, jó magaviseletű

egyén,
1000 korona fizetés mellett,
azonnal alkalmazást nyerhet.

Nőtlen egyén a község házá-
nál ágyneműn kívül lakást
kaphat.

Simánd, 1901. október 9-én.

Rajla Márton,
Jegyző.

1329

Oberländer Ferencz

kereskedelmi- és elhelyező ügynöksége

Jemesvár, József-város, iroda:
Küttl-tér 5. szám.

Telefon szám: 490.

Következő ajánlatokat teszi:

**Ércöntöde és gépmű-
helyhez 8000 korona be-
téttel szakértő társ ke-
restetik.** A vállalat motor be-
rendezéssel, 3 cséplő géppel (őszi
csépléshez) működik, amelyek ér-
téke messze meghaladja a 16.000
koronát. Nagyobb vidéki városban
régén fennálló vállalat, kitűnő ve-
vőkörrel, úgy, hogy a megélhetés
biztosítva van. A 8000 korona be-
tét összeg feltétlenül biztosítottik.

**Egy díszes emeletes
ház** Temesvár Józsefváros egyik
legélénkebb és legszebb helyén,
szép kerttel a város közelében, 4
nagy lakással jutányosan eladó.

Egy szatócsüzlet tőzsdé-
vel és kiméréssel előnyösen át-
vehető.

Egy elegáns fürdő már-
vány- és kőkádakkal, Temesvárott
bérbeadandó.

Egy szálloda, nagyobb vi-
déki városban, 30 vendégszobával,
étterem, kávéház omnibus közle-
kedéssel teljesen berendezve, 4000
korona biztosítékkal előnyös felté-
telek mellett elszámolásra átvehető.

Egy vendéglő jó helyen, tel-
jesen berendezve, előnyösen eladó.

**Elhelyez: könyvelőket,
segédek, gazdasági
tisztviselőket, szállodai-
és kávéházi személyzetet
(a főnököknek díjmentes),
szakácsnékat, urasági
cselédeket.**

Továbbá előjegyzésben vannak
eladásra és megvételre, bérbeadásra
és bérbevételre, helyben, közeli és
a távoli vidékeken:

**Földek, lakó- és bérhá-
zak, szállodák, vendég-
lők, kávéházak, fűszer-
rőfös- és rövidáru-keres-
kedések, valamint minden
egyéb üzletek** 1284

és kérem minden hasonló ügyek-
ben bizalommal hozzám fordulni.

Oberländer Ferencz,
Temesvár, Józsefváros.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csomagó
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű
kerékpárok és varrógépek
kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 665

22286—1901.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügy-
miniszterium 106304/I-1901. szám
alatt kelt körrendelete nyomán
ezennel közhírré tesszük, hogy az
országgyűlési képviselőház érvény-
ben lévő házszabályai a városi
levéltárban a hivatalos órák alatt
bárki által betekintheők.

És különösen felhívjuk a fi-
gyelmét az érdeklődőknek a ház-
szabályok I. és II-ik pontjában
1—124 szakaszáig terjedő intéz-
kedések megismerésére melyek a
képviselőház alakulására, és a kép-
viselők igazolására vonatkozik.

Arad 1901. évi október 5.

A városi tanács.

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon első díjakkal kitüntetett szépitőszor a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulatos rövid idő alatt eltávolítja a
széplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörse-
séget és mindennemű arortiztátalan-
ságot.

Használata által kisimítja az arczon a ráncokat a Ifju arczszínt, a bőrnek fehérsé-
get, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz és így a szépség ápolásánál eddig utol-
érhetetlen hatásu.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsiradék és ennek következtében nappal is
használható

Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül
kellemes illatu

Ibolya-crème szappan 4 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienikus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget,
fehérülést és rózsaszínűben tündöklő varázssá színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen
ártalmatlan poudert az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszín és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni
hygienicus kiállításokon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok há-
lalatokkal elismerve!

Óvatodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszerháza és gyógyszerészeti laboratóriumában.

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ
uraknál.

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, Színház-épület.

„A fecskéhez“.

Megérkeztek!

Legszebb és legújabb

ősz és téli ujdonságok

meglepő izléses kivitelben.

Hölgyflanelek

legbizarabb színekben csak 35 kr. méterje.

Szőnyegmaradékok

félárban óriási mennyiségben.

Bőrkeztük párja 1 korona

Városi és megyei telefon szám 10.

Alapított 1845.

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe

tisztelettel ajánlja elősmert

legjobb minőségű áruit.

Nagy választék

bel- és külföldi
gyapju-szövetekből.

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimben kifogástalan kivitelben készítettnek. 134

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

Az iskolaév kezdetével

ajánlok az iskolai ifjúságnak mindennemű füzeteket, író- és rajzszereket, rajzszközöket stb. legnagyobb választékban.

Helyes kiszolgálás a legrendesebb árak mellett. 1105

BLOCH H.,

papírkereskedése

Arad, Andrassy-tér 18.

3333—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az eleki első takarékpénztár végrehajthatónak, Engelhardt József végrehajtást szenvedő elleni 1612 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Almás-Kamaráson fekvő, az almás-kamarási 157. sz. tjkvekben A. + 1. sor, 203. hrsz. a. felvett

ingatlanra 890 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi október hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor Almás-Kamarás község házána meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt

kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpónznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1901. évi június hó 8. napján.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

kir. tiszéki bíró.

1330

GLUCK JÓZSEF szoba-kárpitozás

és menyezetek gipszutánzatu dombormű diszítéseinek vállalata
Aradon. Telefon 278.

A mai kor igényeinek megfelelően, az eddig gyakorolt szobafestés és mázolás munkán kívül elvállalok

szoba-kárpitozást, és a menyezetek

gipsz-utánzatu (Papier-Masche és Xylogénit-Stuck)

disz. éseket is, mely célra e szakmában tökéletesen képzett munkásokat tartok, tehát munkáimért teljes felelősséget vállalhatok.

A midőn a n. é. közönség eddig irántam tanusított nagybecsű bizalmát és támogatását megköszönöm, kérem azt részemre továbbra is fentartani és becses megrendelésével kitüntetni.

Kiváló tisztelettel 995

GLÜCK JÓZSEF,

szobafestő és mázoló

Arad, József-főherceg ut 7.

ÚJ cipész-üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Aradon, Szabadság-tér 4. sz. a.** (Pölzl-kávéház mellett) egy mintaszerű uri és női

cipész-üzletet

nyitottam.

Sokoldalú szaktapasztalataim alapján azon kellemes helyzetben vagyok, hogy készítek a nagyérdemű közönség legmesszebb menő igényeinek megfelelő cipőket, valamint cipőkülönlegességeket, ugyszintén beteg lábakra orthopéd cipőket és a hadsereg bármely fegyvernemének szükséges lábbeliket előírás szerint.

A fent említett tényeknél fogva vagyok bátor a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérni.

Tisztelettel

Seelinger M. Andor,

cipész-mester

Szabadság-tér 4. szám.

1242

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

áruháza.

Legujabb kivitelben

angol doubl gallérok, Japuettek és Paletók.

Leány-kabátkák és köpenyegek

nagy választékban.

Jutányos árak! Alapított 1870. Telefon 238.

STERNA

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.